

Kampen om stemmene

Hvordan vinner man valget? Vi har prøvd å finne
noen svar.

Tema: **Valgkamp**
side 9-23

Iselin Nybø
side 4-5

Transport
side 6-7

Register
side 8

02/13
Venstres medlemsmagasin
liberal

Leder

Dikt mot olje

Miljø
Hvitt glefser
dønningene mot
Kapp Kolthoff
Dønner tungt mot
klippene
suger seg tilbake i
grønngrå foss-
fugler over
fugler i svermer
som spiller ut små vinger
i luftstrømmen
i sjørokket
i disen av saltvann
under Bjørnøyas
steile forbjerg.

Tusener av fugl som
svirrer inn og ut
av fjellhyllene
etasje på etasje
i dolomittenes formasjoner
bankende liv
med grågrønne egg på
en hulle mot stupet
havhesten er utenfor
polarmåkene
henger under tåkeflakene
sjøen sprøyter inn
i grottevelvingen
gir ekko fra portalen
i berget kalt Perleporten

denne natur
vil vi gamble med
denne natur
tar vi sjansen på
for oljeutslipp vil
aldri komme hit
Her er så fredelig
her er så majestetisk
her er så storslagent
null utslipp her –
oljelensene kan ikke brukes
i frisk bris, nei
Her er aldri frisk bris
nesten aldri
bare stiv sørvest kuling
som øker på utover natten
til liten storm –

Vannrett snekov,
sjørøkk, storbåra ut av
havmørket
nei, her kommer det
ikke på tale –
ingen utslipp her
Bare i Florida
der er så stygt fra før
Statoil er noe helt
annet, noe helt annet

men hvitt glefser
dønningene mot
Kapp Kolthof
grønne er bølgene
mot Sylen og Stappen
ren er naturen i nord
vi er så snille vi
vil ikke tillate
blow-out
Det i 77 er så lenge
siden. Nesten glemt.
Gro var ennå ung
Nå er Gro gammel
og vi lover null utslipp
Hører dere der oppe
i fjellveggen
polarmåker og
polarlomvi
alker og lundefugl –
null utslipp

Men ropet vårt blir
tatt av vindene
tatt av sjørokket
tatt av tåkeflakene
ut mot havet
ved Bjørnøyas sydspiss
midt i det store
veldige Barentshav

Karl Erik Harr
Billedkunstner

Trykt med forfatterens tillatelse.

Tema: Valgkamp

Hvordan vinner vi valget? Vi har alle sva-
rene klare.

Temadelen handler om hvordan man driver valgkamp i Venstre-land. Kandidater, valgkampsjefer og andre forsøker å forklare oss hvordan vi kan vinne flere velgere

side 9-23

Iselin Nybø

Et snålt menneske, ifølge inter-
vjuer Per Inge Torkelsen.

side 4-5

Mer tog

Den mest miljøvennlige trans-
portplanen noensinne.

side 6-7

Mer registrering

Nå kan du endelig registrere
litt mer om deg!

side 8

Debatt

24-25

Ansvarlig redaktør: Trond Enger
(trond.enger@venstre.no). *Redaktør:*
Kjartan Almenning (kjartan@liberal.
no). *Adresse:* Møllergt. 16, 0179 Oslo.
Telefon: 22 40 43 50. *Telefaks:* 22
40 43 51. *E-post:* post@liberal.no.
Trykk: Zoom Grafisk AS. Foto ved
redaksjonen eller fra Venstres arkiv,
med mindre annet er angitt. *Deadline*
neste nr: 1. augusti.

Partisider

26-17

Mer debatt

28-29

Unge Venstre

30-31

Baksiden

32

God valgkamp!

Vi er godt i gang med valgkampen, og det er nå vi legger grunnlaget for hva vi skal oppnå politisk de neste fire årene. Gjør vi et dårlig valg, så betyr det mindre grønn og mindre liberal politikk i Storting og regjering den neste perioden. Gjør vi et godt valg, så kan vi få en blågrønn regjering som gjennomfører mye Venstrepolitikk.

Etter åtte år hvor de rødgrønne har administrert Norge, så trenger vi en borgerlig regjering som også vil styre og bringe nye ideer inn politikken. Det finnes rikelig med eksempler på hvordan en blågrønn regjering med et stort Venstre skiller seg fra alle andre alternativ. For eksempel kan vi lese i perspektivmeldingen fra regjeringen som Stortinget nettopp har behandlet, at «ensidige klimatiltak i bare ett land eller område løser ikke problemet. Ensidige tiltak kan i verste fall føre til flytting av produksjon og økte utslipp i andre land».

Det er å undergrave begge de klimaforlikene som vi fremforhandlet. Det er å frskrive seg det ansvaret vi som enkeltnasjon har for våre egne utslipp, og det er også å bryte med de grunnprinsippene som ligger bak alle de internasjonale miljøavtalene som har lyktes. Det er typisk for Arbeiderpartiet sin holdning i klimapolitikken og det har vært typisk for holdningen til den rødgrønne regjeringen i de siste åtte årene.

Jeg kan nevne mange andre eksempler på områder hvor bare Venstre kan gi oss en annen politikk enn den som føres i dag. Venstre står alene blant de politiske partiene om å kreve varig vern mot oljeaktivitet i de mest sårbare områdene langs kysten vår. Men vi står ikke alene i befolkningen. Vi vet at vi har et klart flertall av det norske folk bak oss i vårt krav om vern. Det gjelder også i befolkningen i Nordland og Troms, altså blant dem som bor i områdene det gjelder.

Og jeg kan nevne personvern. Personvern har en verdi i seg selv, og noen ganger må personvern gå foran andre hensyn, selv om formålet kan virke aldri så bra. Hvis vi venner oss til at personvern alltid må vike for alle andre hensyn, da har vi ikke lenger noe personvern! Da har vi som samfunn tapt en helt grunnleggende verdi som vi sannsynligvis aldri får tilbake.

Vi kommer ikke til å vinne alle de liberale kampene, men i en blågrønn regjering kommer vi til å kjempe for å vinne så mange som mulig. I en blågrønn regjering vil aldri liberal politikk måtte vike uten en skikkelig kamp.

Det må vi ha i hodet, alle sammen, når dagene blir litt lange og energinivået kanskje dabber litt av innimellom. Det vi holder på med er ikke bare å flytte noen prosenter opp og ned på resultatet 9. september. Om Venstre vinner valget, så vinner vi også politikken. Sjelden har Venstre vært viktigere enn i dette valget. Det er enorm forskjell i miljøpolitikken, i skolepolitikken, og på mange andre områder om vi har en blågrønn regjering med et stort Venstre, eller om vi har en hvilken som helst regjering hvor vi ikke har direkte innflytelse, og det er den innsatsen vi gjør i valgkampen som avgjør hva som blir fasit.

Det må vi passe på å fortelle til velgerne våre, og til de mange sym-

patisørene av Venstre som deler mange av våre verdier, men som ikke alltid stemmer på oss. Det er viktig å si at den eneste måten å sikre Venstrepolitikk på er ved å stemme på Venstre. Den eneste måten å sikre en blågrønn regjering er ved å stemme Venstre.

Vi har hatt noen gode meningsmålinger i det siste, og vi har hatt noen dårlige. Ingen av dem kan fortelle oss hva valgresultatet blir. Vi har alt vi trenger for å gjøre et kjempegodt valg. Vi har flere og mer aktive medlemmer enn noen gang. Vi har et bedre program enn noen gang. Vi er godt forberedt.

Men vi skal heller aldri hvile på de gode meningsmålingene og tenke «godt nok». Vi skal stå på, hele veien inn og kjempe for hver eneste stemme. Den innsatsen er helt avgjørende, ikke bare for Venstre, men også for retningen i norsk politikk. Venstre har sjelden vært viktigere enn nå, og derfor har innsatsen dere gjør heller aldri vært viktigere. Jeg gleder meg til å drive valgkamp sammen med dere!

Trine Skei Grande
Venstres leder

Iselin Nybø.

Hu va heilt presis. Selvfølgeligit. Eg visste det. Hu e alltid heilt pre-sise, både tidsmessigt og verbalt.

Kjappe, effektive og rett på sag. Nå ska hu inn på Stortinget. Venstre sin fysstekandidat fra Rogaland. Iselin Nybø e et snålt menneske.

Snålt fordi hu egentlig alltid gjør alt rektigt, og itte bogå. Og fordi hu ligavel skille seg kraftigt ud, på någen områder.

32 år, fra bedehusmiljøet på Randaberg. Kristen avholdsdama som leve i synd samen med Ei-vind Enoksen. Går i kjerka te pås-ke og jul, og påstår, som mange avholdsfolk, at hu har smakt litt vin («men aldri drukket tesvaran-de et glass»), men lige det ikkje. Litt redde for å skilla seg ud, men gjør det ligavel.

Straiker og opptøyer

Jurist allerede som 25-åring. Kjapt, effektivt og uden proble-mer. Sista halvåret av studiene i Paris.

– Måtte ta eksamen i Norge, for i Paris va det bare streikar og opp-tøyer. Studentane sperra av uni-versitetene. Kunne aldri skjedd i Norge. Eg tende fyr på bilar, knus-te vinduer, heiv stein på politiet...

– Gjorde du?

– Nei, e du galen, men eg blei tåregassa...

Hu ler trillande av sin egen morsomhed. Og det e morsomt, for det e så usannsynligt. Hu e den troverdige prektigheden. Hu e avholdsdamå så ikkje trenge å lata som om hu drikke, hu e kris-ten uden å ver moraliserande, og eg tror hu e seg sjøl, heilt natur-ligt, i alt hu gjør.

Eg tog ein ringerunde, for å fin-na ud ka folk syns om na:

Mann: – Hu kan beskrivas i tri ord: Flink, flink og flink. I tillegg e hu skikkelige, grundige og prin-sipielle.

Dama: – Hu e kloke, saklige og positive. Alltid imødekommande og blide, og veldigt kjekke å tref-fa. Hu kan ver litt nerdete, for alt dreie seg om politikk.

Ja, det e umuligt å ikkje ble i godt humør når du treffe na.

– Nerdete? Eg? Jo, kanskje. Litt. Det sista halvåret har vært knall-hardt. Jobb fra 07.00 te 22.00. Har 80% lønna jobb som advokat, men jobbe nok merr enn det. Hos Simonsen, Vogt og Wiig. Tenk deg ka det hadde blitt på engelsk: Si-monsen Fucked and Weak... Men det må du ikkje skriva.

– Nei, det e klart eg ska ikkje skriva det.

– Så e det politikk og Venstre. Lide tid te husarbeid. Det e sjel-den me har gjester, kan me sei. Jaja, 1. etasje e nokså represen-tative...

– Får du tid te å lesa någe aent enn politikk og fag?

– Holde alltid på med ei bog. Eg må det. Sist va det Ken Follett. «Vinter over verden» og «Kjempe-nes fall». Fantastiske bøger. Og lydbøger når eg e ude og reise.

– Filmar og TV?

– Hotel Cæsar. Det e heilt sant, og eg skjems ikkje heller. Det e ei sånnei avstressingsgreia. Trenge ikkje tenka, trenge ikkje bruga ei einaste hjernecella.

Faren e brannmann, og morå e tannhelsesekretær. Iselin har fått de te å melda seg inn i Venstre.

– 10 000 medlemmar, vett du. Men halve slektå mi e senterparti-folk... Det må eg få gjort någe med nå i helgå, i bursdagen te farfar. Ska бага kaga.

– Så du har tid te å бага?

– Altfor lide. Men eg strikke og hekle, for det kan eg gjør mens eg gjør någe aent.

Tenke på adle

18 år gammale blei hu medlem av Unge Venstre og Venstre. Sama

året havna hu på valglistå i Ran-daberg, og blei vara i kommune-styret. Nå e det Stavanger: For-mannskap, bystyret og nestledar i oppvekst. Og hu sidde i sentral-styret i Venstre.

– Nynorsk som hovedmål?

– Ja, fram te videregående.

– Men nå e det bare bogmål?

– Nei... Ein del av faglitteraturen e på nynorsk.

– Men alt det du skrive sjøl, det e nå på bogmål?

– Ja...

Hu e bren-nande engasjer-te. Av og te ivre hu så vold-somt at hu ikkje klare å sidda roligt. Ein blanding av ein maur og et stankelbein.

– Ka e det så e hovedforskjellen på Venstre og Sosialistisk Ven-streparti?

– Me e borgerlige, de e sosia-listiske. Me snakka om enkelt-mennesket, de snakke om systemet.

– Ka e det så e hovedfor-skjellen på Venstre og Sen-

terpartiet?

– Senterpartiet tenke udelukk-ande på bønder. Me tenke på adle.

– Jo, men eg huske valgkam-pen då Venstre sko i regjering med Ap. Valgplakatar med Odd Einar Dørum og Gro Harlem Brundtland som brudepar. Og eg syns det va sprettent. At me viste me kunne samarbeida både te høyre og venstre – fordi me va et sentrumparti.

– Jo, men nå har Sp låst seg veldigt te Ap.

Nå snak-ke de om et muligt samar-beid med KrF, og ikkje med Høyre.

Dobbel Dørum

Iselin kan minne ein del om Odd Einar Dørum. Når hu e ek-s-tra enga-sjerte. D å

snakke hu dobbelt så fort som Dørum, og går opp tri oktavar i toneleie. Då kan hu minna om et glassknuseverk med uforståeligt slinger i maskineriet.

– Har du jobd bevisst med stemmeleiet ditt?

– Nei... Går det an?

– Ja, Knut Arild Hareide har fått det te. Og eg syns du har blitt møje bedre.

Det e l e n g e s i d e n du har hylt.

– Ja... Eg snakke seinare og roli-gare. Kan det ver det?

Det kan nok det. Samtidigt e det så deiligt når hu e ilderaktigt engasjerte. Hu må aldri ble heilt tamme.

– Og nå ska du på Tinget. Og te Oslo. Bler ikkje det trist? Oslo ligge jo så sykt avsides.

– Ja, eg glede meg jo ikkje te det. Det e bagsidå av medaljen. Men eg ska jo hjem så ofta eg kan. Og eg vil jo opprettholda kontak-ten med advokatmiljøet. Nå har eg søkt om pendlarbolig. Va nødt te det.

– Ka e det så bler de viktigaste

sagene for deg?

– Få te kraftige endringar i lov om offentlige anskaffelsar. EØS-regelverket e så sykt rigid og ferkanta... Nei, nei – dette e någe eg snakke om på jobben, og ikkje någe eg ska bruga i valgkampen... – Du har snakt møje om skole og barnehage...

– Ja ja. Kompetanse og itteud-danning. At ungane ska få, og ska ha krav på å få opplering og opp-fylging av pedagogisk uddanna personell.

– Og du har snakt møje om per-sonvern.

– Ja, der e eg fagnerden. Krye av Venstre, som har klart å holda på ein rolle som ingen andre har. De finne alltid ein grunn te å øve-våka folk. Litt om gangen. Merr og merr. Det handle om ka samfunn me vil ha.

– Ja, men du kjøbe jo ikkje bus-skort eingang...?

– Ikkje personavhengigt. Korfor ska busselskabet vede kor og ka tid eg reise? Og i bilen tar eg alltid ner solskjermen når eg passere bompengeboksar. De ska ikkje få ta bilde av meg. Gjerna litt ner-dete...

– Eg tror du har någe å skjula. Svære eiendommnar i udlandet, svarte pengar i Sveits.

– Då får de litt av ein jobb. In-genting e der. Ingenting.

Aldrig skandalar

Og eg e sikker på at hu snakke sant. Der vil aldri dukka opp hemmelighedar og skandalar ved Iselin Nybø. Hu e ordentlige, skik-kelige og flinke.

– Om det e sant at du, i sjølv-meldingå, oppgjer den årlige gra-tisbilletten te Symfoniorkesteret, og gratisbilletten te ishockey-kampen?

– Ja. Det e ikkje frivilligt å be-tale skatt i dette landet.

– Nei, men to fribillettar... Som takk for jobben me gjør... Og du oppgjer full pris på billettane? Der e ikkje ein kjeft, udenom deg, så oppgjer dette.

– Nei, det kan så ver. Men eg har jobd i skatteetaten, og eg e advokat. Kan ikkje snyda på skat-ten.

– E du heilt brød i håvet?

– Nei, men gjerna litt sære... Eg e ærlige. Nå har eg fortalt deg adle de sære hemmelighedane om meg. Unntatt at eg e jysla glade i snob...

– Jaha...

– Av og te spise eg så møje snob at der ikkje e plass te middag.

Iselin Nybø sidde på Tinget neste periode. Hu komme te å jobba te krampå tar na, og hu komme te å gjør ein flotte jobb...

Per Inge

Vi ba Per Inge Torkelsen intervjue Rogaland Venstres førstekandidat, Iselin Nybø.

Et snålt menneske

Ta grønne valg!

– Norge trenger store investeringer for å sørge for gode transportløsninger de neste ti årene. Venstre vil sørge for at langsiktige og miljøvennlige løsninger for folk og næringsliv blir prioritert høyest, og lanserer den mest miljøvennlige transportplanen på Stortinget, sier Borghild Tenden.

Kjartan Almenning

Nasjonal transportplan, Samferdselsdepartementets magnum opus, tar for seg investeringer i og utvikling og finansiering av sjø-, vei-, luftfart- og jernbaneinfrastruktur. Planperioden er 10 år, med hovedvekt på de fire første. Planen revideres hvert fjerde år – i forkant av hvert stortingsvalg. Risikoen er med andre ord stor for at en ny regjering med andre prioriteringer blir satt til å forvalte planen.

Grønn og miljøvennlig plan

Venstres alternative NTP legges fram for å synliggjøre hva Venstres prioriteringer ville vært om vi satt i regjering. Og Venstres prioritering er grønn og miljøvennlig. – Det er behov for en storsatsing på miljøvennlig transport, sier Borghild Tenden. Hun var nestleder i Stortingets transport- og kommunikasjonskomité i forrige periode, og er Venstres samferdselspolitiske talsperson.

- Venstres alternative transportplan bygger på handlingsregelen, som sier at en større andel av avkastningen skal investeres i infrastruktur og samferdsel. Og den bygger på klimaforlikets mål om reduksjon i norske utslipp, og at trafikkveksten i og rundt de store byene skal tas med kollektivtrafikk, sykkel eller gange.

Mer til samferdsel med Venstre
- Vi øker overføringene til transport med 25 mrd. kr i løpet av planperioden, for å sikre en moderne jernbane og fremtidsrettede kollektivsystemer, slår Borghild Tenden fast.

- Og penger er viktig, men det er ikke alt. Det er også en politisk oppgave å få mer ut av pengene og gi et bedre tilbud til folk og næringsliv. Derfor vil vi modernisere og finne nye løsninger på planlegging, organisering og struktur innen samferdsel, sier Tenden og viser til at Venstre i sin NTP foreslår ulike prosjektorganisasjoner for vei og jernbane, og tiltak for å halvere tidsbruken for planlegging av samferdselsprosjekter,

uten at det går på bekostning av demokratiske prosesser.

Tog, kollektiv og vei

- Toget må komme i tide, gå når vi trenger det, og ha en reisetid som kan konkurrere med bil på korte strekninger og fly på lengre strekninger. Derfor foreslår Venstre tidenes jernbaneløft i transportplanen. Aldri før har noen satset så mye på jernbane i Norge. Venstre var togpartiet i forrige regjering, og Venstre skal bli togpartiet i neste regjering, slår Tenden fast.

I tillegg foreslår Venstre flere tiltak for lokal kollektivtransport og trygge og sikre veier som fører folk hjem og varene til markedet. – Vi må sørge for gode veier der vi ikke har tog, sier Tenden.

- Politikk er å prioritere. Venstre prioriterer miljøvennlige løsninger, og en liberal samferdselspolitikk som gjør det enklere å ta grønne valg i hverdagen, avslutter Tenden.

kjartan@liberal.no

Dette er blant Venstres forslag:

- Å øke investeringene i samferdselssektoren med 35 mrd. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag, der 10 mrd. av disse skal dekkes inn med effektiviseringstiltak innenfor egne rammer.
- Full InterCity-utbygging med dobbeltspor til endestasjonene innen 2025 i ett sammenhengende prosjekt.
- Å doble avgangene på Sørlandsbanen, Gjøvikbanen, Østfoldbanen, Dovrebanen, Vestfoldbanen og Kongsvingerbanen.
- Igangsette Ringeriksbanen som vil forkorte reisetiden til Bergen med en time.
- Full bybaneutbygging i Oslo, Bergen og Stavanger og opprustning av kollektivsystemene i flere byer og tettsteder, der 50 prosent statlig finansiering for store prosjekter legges til grunn.
- Begynne realiseringen av ferjefri E-39 og ruste opp E18 på Sørlandet og E6 nord for Trondheim.
- Prioritere trafiksikkerhet på de mest ulykkesutsatte strekningene.
- Starte innhenting av fylkesvegterslepet gjennom økte bevilgninger og rentekompensasjonsordning.
- Konkrete løft for mer miljøvennlig fremføring av gods, blant annet flere kryssningsspor og videreføring av Nord-Norgelinjen fra Bodø og nordover.
- Gjennomføre en omorganisering av jernbaneverket og opprette et eget selskap som skal gjennomføre utbyggingen av InterCityprosjektet, samt øke bruken av offentlig-privat samarbeid innenfor ansvarlige rammer.
- Gjennomføre en betydelig reduksjon av planleggingstiden for samferdselsprosjekter, i første rekke med mål om å halvere tidsbruken.

Mer offensiv kurs

– **Budsjettet vitner om en trøtt regjering som har gått tom for ideer og som trenger avløsning, sier Borghild Tenden.**

Fattigdomsproblemer

Over 100 000 barn vokser i år opp i lavinntektsfamilier i Norge. 74 000 barn i familier med vedvarende lav inntekt. Det har blitt flere fattige barn etter 8 år med rødgrønn regjering. Det som «bare» handlet om politisk vilje, gjøres det ingenting med. 2 700 mennesker står i kø for rusbehandling, samtidig er det lagt ned flere private rusbehandlingsplasser. 13 000 mennesker står i kø for psykisk hjelp. Kjøene vokser.

– Venstre vil prioritere de som trenger det offentliges hjelp aller mest, sier Tenden. – Venstre foreslår derfor å bevilge 1 mrd. kroner til ulike tiltak for å bekjempe fattigdom. Bl.a. flere målrettede tiltak som å bevilge 425 mill. kroner til å øke sosialhjelpssatsene tilsvarende 1 090 kr mer pr. mnd. for en enslig sosialhjelpsmottaker.

Flere gode lærere

9 000 ufaglærte jobber som lærere i norsk skole. SSB har beregnet at det vil være en manko på ca. 11 000 lærerårsverk i norsk skole i 2020 dersom det ikke gjøres noe. – For Venstre er nøkkelen til en god skole bedre og mer motiverte lærere, sier Tenden. – Venstre har foreslått en rekke tiltak i Stortinget for å få dette til – både når det gjelder lærerutdanning, etterutdanning for lærere, arbeidsvilkår og en enklere skolehverdag. Vi følger dette opp med en økt satsing på skole med 380 mill. kroner.

Beskjeden innovasjonssatsing

Stadig færre nordmenn ønsker å starte egen bedrift. Norge er på 17. plass av 34 land i Europa når det gjelder satsing på innovasjon. Bare halvparten av prosjektene

som får støtte av Innovasjon Norge regnes som innovative.

– Vi trenger mange, mange flere nye bedrifter i framtiden om velferden skal sikres for kommende generasjoner, sier Tenden. – Det må bli bedre skatteregler, det må bli bedre sosiale ordninger, det må bli et enklere regelverk og bedre tilgang på risikokapital. Venstre foreslår en økt satsing på småbedrifter og næringsliv på 425 mill. kroner, samt en målrettet skattelette for næringslivet på om lag 1 150 mill. kroner.

Miljø eller olje

– Offentlig sektor og byråkrati har vokst ukritisk, sier Tende.n – Toget mellom Oslo og Bergen bruker lengre tid i dag enn det gjorde i 1975. Viljen til å ta grep er ikke-eksisterende.

– Det er behov for en forpliktende opptrappingsplan for å satse målrettet på jernbane og kollektivtransport. Derfor foreslår Venstre økte bevilgninger til jernbane, øvrig kollektivtransport, sykkelveier og miljøvennlige transportløsninger med ca. 460 mill. kroner.

Grunnlag for nytt flertall

– Vi tar opp mange gode forslag vel vitende om at de heller ikke denne gang får flertall, men at de forhåpentligvis danner grunnlaget for den nye regjering Norge trenger etter valget til høsten, avslutter Tenden. – Stortinget ser mange av dem igjen i de kommende budsjettbehandlinger.

Vi vet hvor du bor! (I hvert fall tror vi det.)

The screenshot shows the 'MY PAGE' interface for a Venstre member. It includes sections for 'My information', 'Kontaktinformasjon', 'Abonnementer', and 'Aktiviteter'. The 'Kontaktinformasjon' section contains a form with fields for name, address, phone, and email. The 'Abonnementer' section shows options for receiving newsletters and other communications. The 'Aktiviteter' section lists various activities and events. The 'Medlemskap' section shows the member's status and contact details.

Venstres medlemsregister er ikke lenger bare et medlemsregister. Nå har medlemsregisteret blitt en måte å kommunisere med hverandre på. Første versjon er ute nå, og flere funksjoner er på vei i løpet av sommeren.

Hvis e-post-adressen du har registrert hos oss er den samme som du har hos Facebook, Google eller Windows Live kan du logge deg rett inn med av disse tjenestene. Hvis ikke kan du bruke medlemsnummeret ditt som passord.

Din e-post-adresse og medlemsnummer er trykket bak på dette bladet.

Allerede dag kan du sjekke dine egne opplysninger og gi oss beskjed om hva du vil bidra med. Snart kan du melde deg på møter

Med Venstres nye medlemsregister kan du sjekke om vi har riktig adresse, om du har betalt kontingenten din – og ikke minst gi oss beskjed om hva du har lyst til å bidra med i valgkampen

og samlinger gjennom det samme systemet. Kom gjerne med tips til oss på support@venstre.no.

Hjelp oss å la deg hjelpe oss.

Logg deg inn på <http://medlem.venstre.no> i dag!

Tema: **Valgkamp**

Kampen om røystene

I tre ulike fylke med ulike geografi, ulike ressursar og ulike utfordringar har ein budd seg på kamp mot same mål – eit brakval for Venstre. Har austland og vestland, by og bygd noko å lære av kvarandre?

side 10-13

Hvordan vinne valget

Nå skal vi få uttelling, skriver Sverre Molandsveen.

side 14-15

Våre løfter

Generalsekretær Trond Enger forteller hva vi lover og til hvem.

side 16-17

Bak valgseieren

Olav Kasland forteller om oppskriften fra Bø.

side 18-19

Venstrefestival

Trine Skei Grande deler av sine 26 års erfaring som kandidat.

side 20-21

Slik bidrar du

Du kan bidra uansett hvem du er.

side 22-23

Sveinung Rotevatn.

Kampen om røystene

I tre ulike fylke med ulik geografi, ulike ressursar og ulike utfordringar har ein budd seg på kamp mot same mål – eit brakval for Venstre. Har austland og vestland, by og bygd noko å lære av kvarandre?

Hans Andreas Starheim

– Dagen i dag er eit typisk døme på korleis det er å vere kandidat i Sogn og Fjordane, seier Sveinung Rotevatn og ramsar opp reiseruta han nettopp har lagt bak seg.

– Eg starta på Eid i dag tidleg og sat nokre timar der og jobba med pressearbeid. Så køyrte eg ein time til Oppstryn for å vere med i ein miljødebatt. Deretter køyrte eg halvannen time til Jølster for å vere med på eit møte, og vidare til Førde på eit anna møte. Og no sit eg på flyplassen og ventar på å fly tilbake til Oslo.

Den unge førstekandidaten var ikkje heilt ukjend frå før med korleis det er å drive valkamp i fjord- og ferjefylket Sogn og Fjordane. For fire år sidan var han valkampsekretær og jobba for dåverande førstekandidat Gunvald Ludvigsen.

– Det handlar gjerne om å køyre to timar for å møte tretti menneske, viss du er heldig. Det blir mykje geografi og det gjeld å trykke så mange hender som mogleg. Det blir ikkje noko lettare av at fylket har sju små lokalaviser og inga fylkesdekkande regionalavis. Det er få snarveggar for å nå veljarar i dette fylket.

Nominasjonskamp og fogderistrid

Rotevatn har ikkje kome til første-plassen utan strid. Kampen om kven som skulle representere partiet inn i valet varte heilt fram til kampvotering på nominasjonsmøtet, og eit stort mindretal gav der si røyst til ein annan kandidat. Nettopp det er det mange andre som har opplevd før han, og ikkje alle har handtert det like bra. Men Rotevatn føler seg trygg

på at Sogn og Fjordane Venstre har klart å samle laget.

– Det viktigaste er at striden skjer på ein ok måte. Nominasjonskampen hos oss var heldigvis ein fair kamp, kor alt blei teke ope og kor alle kunne ta kvarandre i handa etterpå. Men det er sjølv sagt ekstra viktig i ein slik situasjon å vise at eg er kandidat for heile fylket – ikkje berre for dei som røysta på meg. Det kan faktisk vere positivt, fordi det betyr at eg som kandidat må skjerpe meg, seier Rotevatn og understrekar at det også er bra at det er litt kamp om plassane.

– Det skal jo vere kamp om å få vere på Stortinget for Venstre. Det hadde kanskje vore mindre motiverande for meg å reise rundt og besøke lokallag etter lokallag og trykke hender og vere i debattar om eg ikkje hadde det presset på

meg at andre også ville ha denne posisjonen. Eg trur det gjer meg til ein betre kandidat.

I eit fylke med så tydelege regionale skiljelinjer som Sogn og Fjordane, kan fogderigrenser vere ei vel så stor politisk skiljelinje som partitilhøyrsløse. Rotevatn innrømmer at det kan vere vanskeleg i ein valkamp.

– Ein del av sakene som kjem opp heile tida har veldig skarpe geografiske skiljelinjer. Det gjeld til dømes lokalisering av vidaregåande skular og traséval for ny E39. Slike saker dominerer ofte i debattane og når du pratar med folk ute i kommunane. Men samstundes så har eg merka meg at det er ein ny generasjon på veg som er mindre opptekne av desse grensene. Folk på min alder og litt eldre er mindre dogmatiske. Dei pendlar gjerne mellom regio-

Ragnar Eimhjellen.

«Det handlar gjerne om å køyre to timar for å møte tretti menneske.»

Sveinung Rotevatn

nane og dei er meir mobile og har større nettverk på tvers av dei tradisjonelle grensene. Dei er meir lydhøyre for at det kan vere andre ting som er viktigare for deira framtid enn akkurat kvar ein veg skal gå.

Klare prioriteringar

– Sveinung må profilera seg så mykje som mogleg i Sunnfjord og Sogn.

Det seier valkampsjef i Sogn og Fjordane, Ragnar Eimhjellen. I valkampen fungerer han både som den næraste rådgjevaren til førstekandidaten og som koordinator for lokallaga. Kvart fylke har sine strategiske utfordringar, og i Sogn og Fjordane er det å nå ut til alle veljarane og gjere dei kjend med kandidaten. Eimhjellen minnast tidlegare valkampar kor ein har hatt kandidatar som har vore nærast folkeheltar i eigen heim-region og som har drege eventyrlig oppslutnad i eigen kommune, utan å mobilisere til meir enn lun-

«Vi må gjere nokre prioriteringar. Kor er det vi har nok folk til å drive valkamp?»

Ragnar Eimhjellen

kne resultat i resten av fylket.

– Vi må pleie lokalavisene godt, og så gjeld det å mobilisere lokal-laga. Det blir det siste vi gjer før sommaren – tre dagar etter kvarande med regionale samlingar. Lokallaga har fått ei klar oppgåve til desse samlingane. Dei skal ha planen klar for korleis dei skal drive valkamp og kva saker dei prioriterer lokalt. Desse samlingane blir siste sjanse til å kvalitetssikre arbeidet som skal gjerast ute i dei enkelte kommunane før det brakar i gang for fullt, seier valkampsjefen. Han er tydeleg på at valkamp også betyr prioritering.

– Sogn og Fjordane har rett over hundre tusen innbyggjarar fordelt på 26 kommunar. Ein rekk ikkje over alt og kan ikkje vere hundre prosent på plass i kvar einaste kommune. Vi må gjere nokre prioriteringar. Kor er det vi har nok folk til å drive valkamp? Kor når vi flest veljarar? Og så er det berre å jobbe på med dei ressursane vi har, seier Eimhjellen.

Audun Rødningsby.

Krigen om fortauet

– Vi kan ikkje vere størst på avisannonser eller reklameboards. Men vi bankar alle dei andre i krigen om fortauet. Det er der vi vinn.

Det seier leiar i valkamputvalet i Oslo, Audun Rødningsby. Han har jobba for Venstre i hovudstaden seks valkampar på rad, og han meiner han kjenner suksessformelen for å gjere gode valresultat.

– Vi tilbyr reelle løysingar på reelle problem, og vi brukar folk for å nå ut med det. Vi skal ha fleire hyggelege menneske på fleire stadar til fleire tider enn dei andre partia. Det er slik vi vinn val.

Han trekk fram valkampen i 2003 kor Venstre i Oslo sleit veldig med å nå gjennom i media. Dei lokale kandidatane slapp knapt til ein einaste gong i Oslo-pressa, men likevel blei resultatet eit brakval. Ein valkamp vunnen på fortauet.

– Det som funka i 2003, det funkar i 2013. Vi har gjort stort det same i alle val så lenge eg har vore med. Vi køyrer dei same sakene, vi let dei same politkarane profilere seg på dei same områda frå val til val. Kvar valkamp held fram der den førre slutta. Når vi har høg oppslutnad i Oslo i dag, så går det ei linje heilt tilbake byrjinga av 90-talet, seier Rødningsby.

Han trur ikkje det er så stor skil-

«Det magiske trikset for å vinne val er at det ikkje fins magiske triks.»

Audun Rødningsby

nad på korleis ein vinn valkampar i Oslo og i andre fylker. Sjølv om det på overflata er store skilnadar i geografi, ressursar og kostnader, så er det som ligg under eigentleg det same.

– Det magiske trikset for å vinne val er at det ikkje fins magiske triks. Det er mitt beste tips. Løyndomen er ikkje å gjere noko heilt nytt og nyskapande kvar valkamp. Løyndomen er å la kvar valkamp bygge på den førre slik at veljarane våre får moglegheit til å vite kven vi er. Og så gjeld det å halde seg relevant. Så lenge vi klarar å halde oss relevante, så kjem folk til å stemme på oss.

På veg mot hårete mål

– Vi har sett mål om at Venstre om nokre år skal opp på 10 prosent i Buskerud. Det er eit hårete mål, det veit eg, sier valkampsjef Erik Hørluck Berg. Og han har framleis noko å strekke seg etter. Resultatet sist stortingsval enda på tre blank. Men det er mykje som ty-

Erik Hørluck Berg.

«Vi kan ikkje vinne valet med materiell, så vi må vinne det med folk.»

Erik Hørluck Berg

dar på at Buskerud i alle fall har starta på vegen.

– Fylkeslaget har jobba i fleire år allereie for å få i gang aktivitet. No lukkast vi. Tidligere har det ofte vore trøblete å få lokallaga til å engasjere seg når det er stortingsval, men det endrar seg.

Buskerud har satsa mykje på organisere seg meir effektivt i denne valkampen. I likskap med dei fleste andre fylkeslaga har dei valt ut ein valkampear i tillegg til førstekandidaten, og tilsett fylkessekretær. I tillegg har kvart enkelt lokallag også fått sin eigen valkampsjef, eller valkampkoordinator. Tanken er å trekke valkampen til toppkandidatane nærare valkampen i kvar enkelt kommune. Jobben med å dra det heile saman er det valkampsekretæren som har.

– Før var det toppkandidaten som drog heile valkampen saman med nokre få menneske på fylkesnivå. Då er det vanskeleg å utnytte den ressursen som er i

medlemmane. Og det er ikkje så mange andre ressursar vi har å ta av, seier Berg. Han er som valkampsjef ansvarleg for økonomien i valkampen, og det er ein jobb som stort sett går ut på å seie nei.

– Vi har ikkje råd til annonser eller plakatar eller gratis drops å dele ut på stands. Vårt valkampbudsjett er knapt ein tidel av budsjetta til dei to store partia i fylket, Arbeiderpartiet og Høgre. Vi kan ikkje vinne valet med materiell, så vi må vinne det med folk.

Buskerud har blant anna laga eit system for at små lokallag kan låne folk frå større nabokommunar for å sikre at det er nok folk til at Venstre er synleg i alle kommunane i fylket.

– Vi vil at alle lokallaga skal føle seg inkludert i valkampen. Får vi inn ein kandidat frå fylket så betyr det også noko for lokallaget ditt. Det er noko også kvart enkelt medlem skal kunne kjenne litt eigarskap til. Det er veldig viktig.

Bygger opp over tid

– Dette er ikkje noko som har skjedd i år. Dette er resultatet av eit langsiktig organisatorisk arbeid. I valet for to år sidan resulterte dette i at vi for første gang klarte å få inn folk i alle kommunestyra i fylket. Dette valet bygger vi vidare på det igjen, seier Berg, og han vil heller ikkje sjølv ta noko spesiell ære for utviklinga – dette handlar om team work.

Guri Melby.

«Som kandidat er du heilt avhengig av dei som stiller opp frivillig.»

Guri Melby

– Vi var nokre som blei einige for nokre år sidan om at no måtte vi slutte å prate og byrje å jobbe. Heldigvis har vi ein førstekandidat som sjølv er i fremste rekke for å få dette til. Vi kom fram til at vi klarar meir om alle krefter jobbar saman enn om vi sit på kvar vår flekk i fylket og står på vårt, understrekar valkampsjefen i Buskerud.

– Viss alle fire bein går i kvar si retning, så landar kua på magen. Då hjelper det litt kva bein som gjekk rett veg og kva bein som gjekk feil. Alle må stille seg bak det som er blitt vedteke, anten dei er einige eller ikkje, og flytte beina i same retning. Det er den einaste måten å komme framover.

Kandidatane er avgjerande

Guri Melby står på tredjeplass på stortingslista til Oslo. Det er første gong ho er kandidat i hovudstaden, men den utflytta Orkdalingen har mange valkampar bak seg i Sør-Trøndelag. For ho er lag-

kjensla avgjerande for å motivere seg i valkampen.

– Frå min plass på lista er det ingen direkte veg til Stortinget. Men det var det jo ikkje då eg var førstekandidat i Sør-Trøndelag heller. Alle kandidatar må ha ein sterk motivasjon for at Venstre skal gjere det bra. Ei sterk felles langskjensle kjem alle til gode, meiner Melby. Ho er veldig medviten si rolle som kandidat og at det ikkje berre betyr å ta frontposisjonane og kremjobbane.

– Det er heilt avgjerande at kandidatane også tek del i fotarbeidet og stiller opp på morgonaksjonar og stands og er med på andre ting. Som kandidat er du heilt avhengig av dei som stiller opp frivillig. Det betyr noko at dei som skal inne stiller opp side ved side med dei som gjer ein frivillig jobb. Men det går også andre vegen. Om eg har ein dårleg dag og det kanskje har vore ei dårleg meningsmåling så er det beste som fins å komme på ein aksjon og møte mange, ivrige frivillige som står på og brukar fritida si på å kjempe for partiet. Det gir mykje energi. Då får eg trua tilbake.

hastarheim@gmail.com

Hvordan vinne valget

Valgkampens sluttspurt nærmer seg. Nå skal alt som er investert over år gi uttelling på valgdagen.

Sverre Molandsveen

For å gjøre et godt valg bør man både kjenne velgernes bakgrunn, deres holdninger og verdier, hvilke politiske saker de brenner for og ikke minst hvordan man når dem mest mulig effektivt gjennom valgkampen. I denne artikkelen har jeg forsøkt å lage en kortversjon over aktuell statistikk og analyse blant annet fra den store valgundersøkelsen om stortingsvalget i 2009 og fra ulike meningsmålinger de siste årene.

Unge med høy utdanning

De som stemmer Venstre utmerker seg spesielt på to områder. De er unge og de har høy utdanning. Venstre har klart størst oppslutning blant de yngste velgerne, de under 30 år. Så er oppslutningen jevnt fallende, med lavest støtte blant de eldste, de over 60. De andre klare trekket er at Venstre-velgerne har høy utdanning. Oppslutningen om Venstre er ca dobbelt så høy blant dem med utdanning på universitets- og høyskolenivå i forhold til dem med videregående skole. Og den er spesielt høy blant dem med den lengste høyere utdanningen, 4-6 år.

Når det gjelder verdier og holdninger er Venstre-velgerne ikke overraskende positive til innvandring og til bistand. De er opptatt av miljø, og er mer sekulære enn religiøse. De er urbane, mer orientert mot det globale enn det nasjonale og heller svakt mot private framfor offentlige løsninger.

Venstre-sakene

Men like viktig som Venstre-velgernes bakgrunn og verdier, er hvilke politiske saker de er opptatt av. Med andre ord, hva bør vi snakke om i valgkampen for å nå fram til velgerne. Men først en advarsel: Det å forsøke å finne en nisje ingen andre partier snakker om, er en livsfarlig strategi. Det er den sikre veien til promilleoppslutning. Et parti som vil vokse må snakke om de store sakene som brede velgergrupper er opptatt av.

Skole og utdanning har vært velgernes (alle velgere) aller viktigste sak de tre siste stortingsvalgene. Helse, eldreomsorg og skatter og avgifter er også viktige saker som holder seg over tid. Miljø og innvandring fikk et

kraftig oppsving i 2009. For Venstre-velgerne er miljø viktigste sak fulgt av skole og utdanning, to områder som også treffer unge velgere godt. Dette er også de to saksområdene der Venstres velgere har størst tiltro til eget partis politikk, fulgt av innvandring og distriktspolitikk.

Velgerpotensial

Venstre-velgerne er troløse. I 2009 sa 80 pst av de som til slutt stemte Venstre at de i løpet av valgkampen hadde vurdert å stemme et annet parti. Mange har harselert over at Venstre har mange sympatisører, men få velgere. Det er noe sant i påstanden. Flere målinger viser at ca 10 prosent av velgerne som stemmer på andre partier, har Venstre som sitt andrevalg. Dette er med andre ord en stor potensiell velgergruppe som allerede har uttrykt sympati for Venstre, og derfor er lettere å nå fram til enn andre velgere.

Det er enklest å mobilisere blant usikre velgere som tidligere har stemt Venstre. Siden valgene i 2009 og 2011 har Venstre først og fremst tapt velgere til Høyre, Ar-

beiderpartiet og sofaen (de som tidligere har stemt Venstre, men som nå sitter på gjerdet). Spesielt er tapet til Høyre stort. Samtidig har Venstres egne velgere Ap og Høyre som sine fremste andrevalg. Høyre og Ap er med andre ord Venstres største potensial, men også største konkurrenter i valget.

Hvordan nå velgerne

Valgforskerne har også sett på hvor velgerne går for å finne informasjon om valget, og hvilke kilder som er viktigst for dem når de skal velge parti. TV og aviser har forstøtt størst betydning, selv om TVs rolle er sterkt fallende. Informasjon på internett har derimot nesten doblet sin betydning fra valgene i 2005 til 2009. En utvikling man vel ikke akkurat vinner Nobelprisen for å tro at vil fortsette.

Det er også store forskjeller mellom aldersgruppene. Mens eldre velgere foretrekker lokalavis og radio, foretrekker de yngre samtaler med andre, internett og partimateriell som sine kilder. Ikke overraskende velger de

unge nettavisene, mens de eldre fortsatt går for papir. Det er også de yngste som er mest aktive brukere av partienes nettsider. I 2009 var ikke mindre enn 35 prosent av de yngste velgerne (mellom 17-24 år) inntil partienes nettsider. Med høy Venstre-oppslutning blant unge velgerne, er gode nettsider en god valgkampinvestering.

Valgtestene på nett har også blitt populære. I 2009 tok 38 prosent av velgerne slike tester på nett, og av disse mener så mange som 24 prosent at testen hadde betydning for hva de til slutt stemte. Igjen er de yngste i tet. 65 prosent tok tester, og 35 prosent av dem mente testene hadde betydning. Med andre ord kan det gi god avkastning å lede potensielle velgere inn på valgtester som gir Venstre god uttelling.

Hva så med de sosiale mediene? Valgforsker Rune Karlsen mener sosiale medier fortsatt har liten betydning, men er sterkt økende. 8 prosent av velgerne hadde i 2009 besøkt Facebook eller en politisk blogg. Igjen er de unge i tet. 18 prosent av unge vel-

gere (under 24 år) benyttet Facebook i valgkampen. Begge deler vil trolig være betydelig høyere i årets valg.

Sluttspurten avgjør

Valgforskerne mener partivalget vårt i stor grad er bestemt av våre holdninger, og disse holdningene er rimelig stabile over tid. Men holdningene våre åpner ofte for å stemme på flere enn ett parti (og da naturlig nok partier som ligger nær hverandre), og dette valget behøver vi ikke å ta før under selve valgkampen.

Velgerne er mer usikre enn tidligere. Ved stortingsvalget i 2009 bestemte nesten halvparten av velgerne seg først for hva de ville stemme under valgkampen. 27 prosent bestemte seg like før valget, og 11 prosent først på selve valgdagen.

Og kanskje ikke overraskende: Det er Venstres velgere som bestemmer seg aller senest. I 2009 tok 65 prosent av Venstre-velgerne sitt valg først under valgkampen. Det er også flere av Venstres velgere (79 prosent) som mener at valgkampen har betydning for

deres partivalg enn det er for noe annet parti. Det er med andre ord nok av gode grunner for full innsats i valgkampen, og spesielt å ta ut alt de siste dagene.

Blågrønn eller mørkeblå

Man trenger ikke gå til valgforskningen for å se at svært mange velgere er lei av dagens regjering og ønsker noe nytt. Samtidig er de fornøyd med mye i Norge i dag og vil ikke ha for store endringer. Dette har Høyre tatt konsekvensen av når de modererer sin politikk og legger seg inn mot sentrum. Denne politiske situasjonen bør også gi gode muligheter for et moderat, borgerlig sentrumsparti som Venstre.

Jeg mener det ligger et stort velgerpotensial for Venstre i å mobilisere alle de velgerne som ønsker en ny regjering, men som ikke vil ha et mørkeblått alternativ av Høyre og FrP. Og det får velgerne bare ved å gjøre sentrum stort nok til at Høyre og FrP ikke får flertall alene. Så lenge FrP fortsetter å stille ultimatum om at de selv må inn i regjering for å få til et skifte, kan heller ikke velgerne

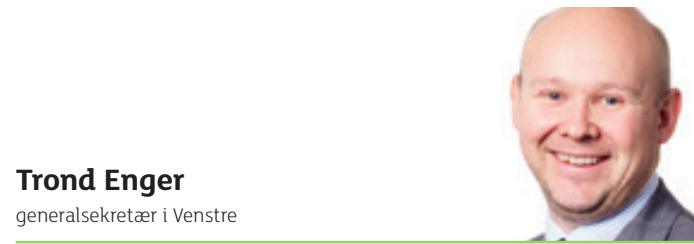
vite om en stemme til FrP gir borgerlig eller sosialistisk styre. Det er dermed bare en stemme til Venstre, KrF eller Høyre som gir en virkelig garanti for borgerlig regjering ved borgerlig flertall. Dette er en taktisk fordel Venstre bør utnytte i valgkampen.

Etter at Høyre og FrP har hatt flertall alene på målingene i mange måneder, kan det se ut til at dette nå i ferd med å glippe. Blokke-kene nærmer seg ofte hverandre fram mot et valg, og sjansen er stor for at vi får et storting der sentrum ved KrF og Venstre er på vippen og vil få avgjørende innflytelse. Det gir håp om å prege Norge med mye god Venstre-politikk til høsten.

Denne artikkelen er en superkort versjon av diverse data og analyser jeg har samlet inn for Venstre. Ta gjerne kontakt på sverre@liberal.no så sender jeg dere materialet.

Et grønnere og mer liberalt Norge

Mitt mål er å bygge Venstre til en dominerende, liberal og grønn kraft i sentrum av norsk politikk. For å få til det, må vi vise at Venstre er i stand til å levere konkrete politiske resultater for å flytte Norge i grønn og liberal retning. Her er våre viktigste løfter.

Trond Enger

generalsekretær i Venstre

For et politisk parti er det meningsløst å gå til valg uten å søke makt. Å få gjennomslag for sine saker er hele eksistensgrunnlaget for en politisk organisasjon.

En blågrønn regjering

Jeg tror Venstre kommer til å få betydelig makt som regjeringspartner allerede etter høstens valg. Landsmøtet har flere ganger slått fast at Venstre skal arbeide for å få en ny regjering etter valget i 2013, og for at denne regjeringen skal føre mest mulig Venstre-politikk.

Derfor skal vi kunne snakke med alle dagens opposisjonspartier etter valget, men vårt alternativ er en blågrønn regjering sammen med Høyre og Krf. Vi vet av erfaring at det gir mye gjennomslag for Venstre. Og vi vet at en slik konstellasjon har mer støtte i befolkningen enn alternativene.

Det vi leverer fra maktposisjon vil bli del av grunnlaget for å bygge et enda sterkere parti. Men organisasjonen bygges på den politiske kapitalen og på sakene vi går til valg på. Vi har et omfattende program, laget for å gi en oversikt over Venstres standpunkter, men også for å løse konkrete utfordringer. Her er våre saker konkretisert i enklere, færre løfter.

Venstres løfter til eleven

Norske elever scorer fortsatt lavt på internasjonale tester. 9000 ufaglærte jobber som lærere i skolen. I 2020 regner SSB med at vi mangler 11.000 lærerårsverk. Norsk skole skal være verdens beste, og bygge på kunnskap og kompetanse i alle ledd. Vi er langt unna målet.

Venstres svar er en storsatsing på læreren, som er den viktigste faktoren for at hver enkelt elev skal kunne bli sett, få økt kunnskap og nå sine mål. Vi vil heve lærerens status gjennom økte krav til kompetanse og en rendyrking av lærerrollen. Konkret betyr det femårig lærerutdanning, rett og plikt til videreutdanning og fagkrav for å undervise i alle fag på

alle trinn. De ufaglærte skal også ha del i et faglig løft. Vi skal redusere skolebyråkratiet og ha flere yrkesgrupper inn i skolen slik at læreren får tid til å være lærer. Vi skal ha på plass nasjonale rekrutteringsplaner med forpliktende måltall, og sørge for at skolen er attraktiv for fagutdannede og dyktige seniorer som fortsatt har mye å bidra med.

Venstres løfter til studenten

Til tross for en realvekst i forskningsbudsjettet fra 2006, sakker Norge etter andre land. Det er en stor utfordring for en nasjon som økonomisk støtter seg på en fossilnæring som på sikt må erstattes. Og «heltidsstudenten» finnes bare på papiret.

Venstres svar er å prioritere riktig. Vi skal øke forskningsinnsatsen der de rødgrønne har neglisjert den. Vi skal ha økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler, og vi skal stimulere til nyskaping i næringslivet. Studenter skal få innfridd ønsket om 11

måneders studiestøtte, slik at de har noe å leve av når eksamen er unnagjort, og vi skal bygge 2000 flere studentboliger årlig for å få unna presset i leiemarkedet.

Venstres løfter til de reisende

I dag bruker toget mellom Oslo og Bergen lengre tid enn i 1975. Befolkningsveksten i storbyene er kraftig, og trafikkveksten mellom dem må tas med skinnegående trafikk. Trafikkmønsteret i byene må også utvikles. I Norge er det ikke et naturlig valg å sykle, hverken til jobb eller på fritiden.

Venstres svar er et stort kollektiv- og jernbaneløft. Venstres alternative NTP er utførlig beskrevet et annet sted i dette bladet. Venstre skal bygge InterCity med dobbeltspor til Halden, Skien og Lillehammer innen 2025, og ruste opp og redusere reisetiden på tog mellom de store byene. Vi skal legge til rette for flere sykkelveier i byer og tettsteder gjennom en egen belønningsordning for sykkelsatsing.

Venstres løfter til neste generasjon

Norges utslipp av klimagassen CO2 er rekordhøye og prognosene viser at klimagassutslippene skal gå opp både i Norge og globalt. Det lønner seg i for liten grad å ta miljøvennlige hverdagsvalg. Og naturmangfoldet er under press: Antallet arter synker stadig, og det er tusenvis av arter på den norske rødlisten.

Venstres svar er at vi skal kutte Norges klimautslipp med 40 prosent innen 2020. Det er mulig med riktig prioritering og med politikerne som ønsker endring. Vi kan også gjøre grep utenfor våre egne grenser, og vi skal investere en større del av Oljefondet i klimavennlige prosjekter. Vi skal gjennomføre et grønt skattesifte der vi belønner miljøvennlige valg, gir skattefritak for månedskort betalt av arbeidsgiver, og skattefradrag for miljøtiltak i egen bolig. Vi skal ivareta det biologiske mangfoldet ved å sikre sårbar natur, øke skogvernet og opprette nasjonalparker til havs.

Venstres løfter til gründeren

Færre vil starte for seg selv, viser Global Entrepreneurship Monitor. Norge er på 17. plass i Europa på innovasjon. Vi er altså midt på treet og på synkende trend, til tross for at det trolig er blant gründerne at vi finner ideene vi skal bygge samfunnet på i fremtiden.

Venstres svar er å styrke sosiale rettigheter og innføre minstepdrag for alle selvstendig næringsdrivende. Det er å styrke ordninger som øker tilgangen til risikokapital for gründerne og nye bedrifter, og å omorganisere Innovasjon Norge slik at vi får til mer innovasjon og nyskaping, uavhengig av hvor i landet det skjer.

Venstres løfter til næringsdrivende

Norsk næringsliv bruker ca. 60 mrd kroner årlig på rapportering og skjemavelde. Og forutsigbarheten i økonomien vår er svak: Bare 20 prosent av oljepengene brukes som forutsatt, på infrastruktur, forskning og innovasjon.

Venstres svar er å kutte bedriftenes rapporteringskrav og skjemavelde med 25 prosent, og gjennomføre en forenkling for næringslivet. Også skattesystemet skal forenkles, og endres slik at det blir mer lønnsomt å drive, investere i og eie norske arbeidsplasser og bedrifter.

Venstres løfter til dem som trenger det mest

74 000 barn under 18 år lever i fattige familier. Det er 6500 flere enn i 2005 da den rødgrønne regjeringen trådte til. Psykiske lidelser koster mellom 60 og 70 mrd. kroner årlig, og i 2012 stod 9 000 voksne og 3 400 barn i kø for psykisk hjelp. 1/3 av kommune har mindre enn to årsverk i barnevernstjenesten, og 250 mennesker dør årlig av overdoser. Velferds-Norge har store hull.

Venstres svar er å prioritere og målrette innsatsen mot dem som trenger det mest slik at vi raskest mulig kommer fattigdom til livs. Vi vil differensiere barnetrygden

og satsene for oppholdsbetaling i barnehage og SFO. Livsopphold skal ikke avhenge av kommunens økonomi, og vi vil innføre en statlig minstenorm for sosialhjelpsatser. Vi skal legge til rette for et lavterskel psykisk-helsetilbud, og ha et stort løft for skolehelsetjenesten med 1000 nye helsesøstre i perioden. Vi skal øke kompetansen og ressursene i det kommunale barnevernet, og innføre en 24-timers garanti for behandling etter akuttavrusning.

Venstres løfter til pasienten

Ventelistene for behandling har gått opp, ikke ned, siste 8 år. Leger og sykepleiere er offer for samme byråkratisk økning som lærerne, og mer tid foran PCen betyr mindre tid på pasienter. Lokalsykehus landet rundt tappes for funksjoner, og alle skylder på hverandre.

Venstre svarer: Det offentlige helsevesenet skal være så godt at det ikke oppstår klasseskille fordi for mange tyr til å kjøpe seg fram i køen. Vi skal innføre maksimumsgrenser for ventetid ved sykdom, og gi en garanti for at disse følges opp. Vi skal tillate kvelds åpne poliklinikker. Vi skal tillate mer fleksible åpningstider. Og vi skal redusere unødvendig byråkrati. Lokalsykehusene skal være en viktig del av helsetilbudet og sikre beredskap i hele landet. En nasjonal sykehusplan skal vedtas av Stortinget.

Slik vinner vi

Vi kunne ha nevnt flere områder der Norge trenger en ny kurs, og flere utfordringer som krever et sterkt liberalt parti. Vi stopper ikke her. Men når vi inntar regjeringskontorene etter valget, skal disse åtte løftene kvitteres ut. Det vil gi oss et godt grunnlag for å bygge et enda sterkere liberalt alternativ i norsk politikk.

Historien bak valgkampen i Bø 2011

Venstrelaget i Bø i Telemark har de siste seks årene gått fra å være en enmannsgruppe i kommunen til å bli det styrende partiet med ordfører. Historien om deres valgkamp gir en pekepinn på hvordan en god lokal valgkamp planlegges også i stortingsvalgår, og er til inspirasjon for dem som allerede nå tenker på lokalvalget i 2015 – og dem bør det være mange av.

Olav Kasland

ordfører i Bø (V)

Jeg ble spurt av Liberal om å skrive en artikkel om vår lokale valgkamp i 2011. Dette sa jeg umiddelbart ja til, ikke fordi jeg har god tid til det, men fordi det gir meg en anledning å oppsummere hva jeg tror egentlig skjedde. Jeg går ut fra at Liberal spurte fordi Venstre fikk et svært godt resultat på 37 % og artikkelforfatteren ble valgt som ordfører. Vi fikk inn 9 representanter av 25 i kommunestyret og ble selvsagt det største partiet. Arbeiderpartiet, som hadde hatt ordføreren siden 1983, fikk 5 mandater og ble nest størst. Bø kommune har historisk vært en sterk Venstre-kommune. Frem til 1983 har vi hatt mange ordførere, men etter det har vi ikke innhatt den posisjonen. Tvert imot har vi tidvis vært helt uten representasjon i kommunestyret. Allikevel har lokallaget aldri gitt opp, mest på grunn av enkelte ildsjeler.

Ved valget i 2007 snudde vinden. Vi var ganske sikre på at vi skulle få inn en representant (som vi hadde hatt i forrige periode), vi håpet på to, og drømte om tre. Fasiten ble fire representanter i

kommunestyret og vi ble det største opposisjonspartiet. Hvorfor vi gjorde et så godt valg i 2007 har jeg ikke noe godt svar på. Vi hadde ikke utarbeidet noen klar strategi og vi drev valgkamp som vi alltid hadde gjort det.

Imidlertid ble den store fremgangen ved valget i 2007 i realiteten startskuddet for valgkampen 2011. Jeg sier ikke at det var en bevist plan bak dette, men i og med at vi var blitt det største opposisjonspartiet fikk vi mye mediafokus. Det var Venstre pressen ringte når de skulle ha uttalelse fra opposisjonen. Pressedekningen av lokalpolitikken i Bø er nok over gjennomsnittet for en bygdeby på 5800 innbyggere og 2000 studenter. I alle kommunestyremøter og formannskap sitter det tre journalister. To av avisene er fylkesaviser og en er lokal for Bø. NRK Telemark vier også lokalpolitikken stor interesse.

Allerede før sommeren i 2010 begynte vi å forberede valgkampen 2011. Det første vi bestemte oss for, var å ha våre kandidater klare så tidlig som mulig. Tanken bak

Allerede sensommeren 2010 var listen klar, men vi ventet med å avholde nominasjonsmøte til 30. september. Siden vi var den første listen av alle partier i Telemark fikk vi svært god pressedekning.

dette var å få etablert disse personene så tidlig som mulig i offentligheten. Spesielt den første på listen som skulle profileres som klar ordførerkandidat. Det viste seg at det var lett for oss å sette sammen en svært god liste. God kjønnsbalanse, erfarne og ikke erfarne politikere, kjente personer i bygda og høyt kompetansenivå på mange sektorer i samfunnet. Allerede sensommeren 2010 var listen klar, men vi ventet med å avholde nominasjonsmøte til 30. september. Siden vi var den første listen av alle partier i Telemark fikk vi svært god pressedekning.

Etter nyttår 2011 startet programarbeidet. Vi brukte denne prosessen til å høre mange miljøer. Det ble arrangert flere møter der vi snakket med de frivillige organisasjonene, skolene, helse- og omsorgssektoren, høyskolen, videregående skole og næringslivet. Det var selvsagt viktigst for oss å få innspill til programarbeidet, men vi brukte også denne arenaen til å markedsføre Bø Venstre. Vi mente at det å vise åpenhet og interesse kunne gi oss «goodwill» tilbake.

Programmet ble ferdigstilt og presentert gjennom media og direkte i postkassene. En fullversjon ble distribuert på dugnad til alle postkasser så tidlig som i juni. Deretter gjorde vi den samme operasjonen, da med en kortversjon, 1 – 2 uker før valget.

Tidlig på året 2011 lagde vi en mediastrategi. Deler av den lagde vi sammen med Krf som vi har samarbeidet tett med i flere år. De to partiene ble i detalj enige om hvilke oppslag vi ville selge inn sammen til media. Vi bestemte oss også for tidspunkt, men noe av det ble utsatt pga 22. juli. Utover dette stod partiene selvsagt fritt.

For Bø Venstre av det viktig å profilere ordførerkandidaten, både i tekst og bilde. Vi fordelte oppgaver, med tidsfrister for leserinnlegg og politiske innsalg til avisene. Etter min mening fikk vi mye igjen for dette fordi vi var nok de eneste som gjorde dette systematisk. Dette har jeg også fått bekreftet av redaktører etterpå.

Sammen med Krf fikk vi kanskje mediamessig det viktigste oppslaget rundt 3 uker før valget. Dette oppslaget hadde vi planlagt siden februar. Vi gikk da ut i lokalavisen og sa at vi ville ha maktskifte til høsten. Vi forpliktet oss til hverandre, og den som ble størst skulle få ordføreren. De eneste vi ikke ville samarbeid med var Ap fordi vi mente Bø trengte fornyelse etter 28 år med Ap-styre og 16 år med samme ordfører. I siste periode hadde Ap, Frp og Sp hatt et politisk samarbeid som de var fornøyde med, så vi regnet ikke med å høre noe fra dem.

SV kom kort tid etterpå og sa at de ville samarbeide med oss, og det viktigste av alt var at vi hadde fått etablert kun to tydelige alternativer å velge mellom.

Av andre faktorer som slo inn i valgkampen var internt bråk i Ap, spesielt knyttet opp mot nominasjonskampen. Ordføreren gjen-

nom 16 år satset på en karriere i fylkespolitikken, men ble ikke nominert. Han kom derfor tilbake i den lokale Ap-nominasjonsprosessen og ville ha førsteplassen som han tidligere hadde sagt fra seg. Han fikk den mer eller mindre ved et kupp. Det ble derfor relativt takknemlig for oss å bruke begrepet: "28 år med Ap og 16 år med samme ordfører er nok!".

En annen sak som skilte veldig tydelig var ja eller nei til etablering av kjøpesenter på utsiden av dagens sentrum. Vi som i dag sitter med flertallet sa klart nei, noe som undersøkelser viser at et klart flertall av befolkningen også mente.

I lykkerusen etter å ha oppnådd 37 % på valgnatten, var vi fortsatt litt bevisste. Vi hadde ikke oppnådd over 50 % og var derfor avhengige av samarbeid. Selv om V, SV og Krf hadde et flertall på 13 representanter, kunne vi tenke oss en sterkere allianse. Kun én representant for å sikre flertall er svært sårbart. Derfor ble det allerede valgnatten, før noen andre fikk gjort noe, inngått en avtale med Høyre. Vi har i dag derfor et flertall på 16 av 25 representanter, med Venstre som den dominerende kraft. Samarbeidet går fortsatt bra og baserer seg på en signert samarbeidsavtale.

Oppsummert mener jeg at lokal valgkamp er et langsiktig arbeid. Det bør planlegges nøye i god tid. Ansvar må fordeles og tidsfrister settes. Involvering er svært viktig. Og vi kan like eller ikke like det: Personfokus er viktig lokalt og det må vi forholde oss til.

«Dere må gjøre valgkampen til en Venstrefestival!»

Foto: Sveinung Bråthen

Trine Skei Grande har 26 års erfaring som kandidat for Venstre. Liberal har snakket med henne om hva slags forventninger hun har til årets kandidater.

Hans Andreas Starheim

– Det er et veldig stort trykk på førstekandidatene og noen andre kandidater, men det er viktig å huske på at alle som står på liste er kandidater for Venstre. Og de skal ikke bare sørge for at nummer én blir valgt inn, men også at det skal være en struktur av folk som kan gi tilbakemeldinger til førstekandidaten, og som skal være klare til å gå inn som vara. Det er mange nedover varalistene som har fått møte i løpet av de to siste periodene i Venstre, og det er noe som folk bør drømme om selv langt nede på listen. Det må være en helt personlig, privat ambisjon, åpner venstrelederen.

Savner bilturene

Og hun vet godt hva hun snakker om. Siden hun i 1987 stilte på liste for Venstre for aller første gang, den gangen til kommunestyret i Overhalla, har hun sanket mer valgkamperfaring enn de fleste i partiet. Selve ilddåpen for henne kom da hun plutselig var førstekandidat på fylkestingslista i Nord-Trøndelag i 1991.

– Det ble jeg kastet inn i, for jeg var andrekandidat og så ble førstekandidaten syk. Og da fikk jeg en veldig bratt læringskurve. Det jeg husker fra den valgkampen, er at på to måneder med valgkamp så var det bare to ganger at jeg sov to netter etter hverandre på samme sted, sier Trine og minnes en valgkamp som bestod av veldig mye reising og veldig mange overnattinger på sofaer og gjestesenger rundt om i fylket. Livet som kandidat i Oslo er ganske annerledes, men kanskje ikke bare til det bedre.

– Det jeg savner litt med å drive valgkamp med så mye reising, er at en får noen refleksjonsperioder når en reiser. Jeg husker at første valgkampen min i Oslo så savnet

jeg de lange kjøreturene og buss-turene, fordi en får tenkt gjennom så mye. Så det misunner jeg de kandidatene som reiser mye, sier hun med en god latter – vel vitende om at ikke alle kandidater fra mindre tettbefolkede fylker deler hennes entusiasme for de lange bilturene.

Alltid kandidat

– Men det viktigste du må huske på, det er at kandidat – det er du alltid, sier Trine med ettertrykk.

– Og det er ikke noe jeg sier for å slite ut folk, men det jeg tenker er at når folk møter meg på trikkeholdeplassen i Munkegata, så er det kanskje den eneste plassen at de noensinne møter meg. Kanskje snakker jeg med dem i to minutter, og det er det inntrykket de kommer til å ha av meg, og det er det de kommer til å snakke om i lunsjen på jobben den dagen eller på middag med familien.

Hun understreker videre at politikk handler om tillit. Folk skal ha tillit til at du gjør en god jobb, og du er et ombud for velgerne.

– Det betyr at det viktige ikke alltid er det du sier i en debatt, men det er det du sier og det inntrykket du skaper av deg selv når du går ned etter debatten, og folk kommer bort til deg og har lyst til å fortelle sin historie. Å være politiker betyr å samle inn historier. Mange tror at det bare er i media en vinner valgkamper, men det er det ikke. Vi har hatt kandidater som har vært masse i media, og likevel tapt valg. Det er bare i møte med folk du bygger tillit, sier Trine Skei Grande og viser til Høyrelederen som eksempel på nettopp dette.

– Folk skulle bare visst hvor mye Erna har reist!

Venstrefestival

– Og så gjelder det at vi klarer å

holde på hovedbudskapene våre, fortsetter hun.

– Det er viktig at jeg på TV og en førstekandidat i en paneldebatt og et vanlig medlem på stand henger sammen i hovedbudskapet, og at vi fremstår som vi er samme parti. Så må alle finne sine måter å beskrive det på, men hovedprioriteringene må vi stå samlet om – at det er skole og miljø og småbedrifter og fattigdom, og så må hver enkelt beskrive hvorfor det er viktig for seg.

Venstrelederen har ved mange anledninger understreket at partiet aldri har hatt en så sterk organisasjon, med så mange og så godt skolerte medlemmer. Likevel advarer hun kandidatene mot å lene seg tilbake og tro at godt forberedt er det samme som vel gjennomført.

– Vi har aldri vært så godt forberedt som i år, men likevel så skal maskineriet gli. En like viktig jobb for førstekandidatene er å motivere alle som skal gjøre grunnarbeidet med å dele ute i postkasser og stå på stand og være med dem rundt. En skal tenke på det som at valgkampen egentlig er en Venstrefestival. Du skal aldri undervurdere gleden av å være sliten sammen, og det å føle at du får til ting. Det er den gode festivalfølelsen, og det er den vi må skape!

Og førstekandidatene har en avgjørende rolle for hvordan de frivillige opplever valgkampen, mener Trine.

– Som kandidat er det viktig å være en god sjef for de frivillige, og huske at de frivillige skal stå på for deg. For det er de som skal ofre en ekstra lørdag eller en ekstra kveld, og da må en sørge for at det er trivelig, og at de får noe tilbake, og de må føle at de er med på et lag. Selv når geografien deler oss opp, så er det førstekan-

didatens jobb å sørge for at folk føler at de er en del av laget, og at ingen føler at de sitter og pakker konvolutter alene.

Vær med på vinnerlaget

Venstrefolk burde være flinkere til å vise frem hva de står for, mener partilederen. Hun mener at Arbeiderpartifolk og Høyrefolk er mye mer freidige enn oss i sosiale sammenhenger.

– Vi må bli litt flinkere til å ha på pinsen og vise frem medlemskapet vårt. Kanskje vi møter noen som lurar på noe som vi kan svare på. Når folk tar kontakt, enten du er stortingskandidat eller kommunestyrerepresentant eller menig medlem, så er det for det aller, aller meste veldig hyggelig. Det verste er jo politikere som det ikke går an å få kontakt med. Da blir det ikke så trivelig. Det er avmakt som gjør folk forbanna, ikke dialog, understreker hun.

Å være Venstre-medlem er noe en skal være stolt av, mener Trine Skei Grande, og det å være førstekandidat for Venstre ikke først og fremst en jobb – det er et privilegium.

– Alle førstekandidater kan i prinsippet bli innvalgt på Stortinget. Det har vi erfaring med fra tidligere valg. Og det syns jeg er en god ting, for det betyr at alle har motivasjon til jobben de har foran seg. Og så skal det være morsomt rundt omkring i fylkeslagene å være på lag med den som kom inn. Folk må tenke på hvilken deilig følelse det blir å dra på jobb igjen den tirsdagen 10. september, og tenke at en var med på det laget. Det er det som er følelsen av å dra hjem fra festival, og være dritsliten med masse gode opplevelser i magen.

hastarheim@gmail.com

Korleis kan DU hjelpe Venstre å vinne valet?

Er du ein medlem eller ein sympatisør som gjerne vil vere med på det liberale vinnarlaget i haust, men som ikkje er heilt sikker på kva du kan gjere? Venstre har nesten ti tusen medlemmar, men som det heiter i ordtaket – ein Venstre-medlem på stand er betre enn ti tusen i sofaen.

Bill.mrk. «Nyinnmeldt»

Nyinnmeldt har nettopp betalt sin første medlemskontingent og sit akkurat no for aller første gong med Liberal i handa. Nyinnmeldt kjenner ingen andre som er aktive medlemmar i partiet, og ho føler sjølv at ho framleis kan for lite om partiet til å hive seg inn i valkampen, men ho vil gjerne hjelpe til om ho kan.

- Ta kontakt med lokallaget ditt. Ofte blir nye medlemmar kontakta av lokallagsleiaren sin etter ei stund, men om du ikkje har fått ein telefon enno, så er det ingen grunn til å vente. Du kan vente deg ei veldig hyggeleg samtale, for det er få ting som gleder ein lokallagsleiar meir enn å få fleire engasjert folk med på laget!
- Fortel til vener og kollegar at du har meldt deg inn. Å snakke om Venstre er den beste måten å vinne veljarar for Venstre. Ta gjerne på deg ein pin eller button, eller del saker frå Venstre på facebooken din.
- Meld deg på Venstreskolen. Ta kontakt med ditt lokal- eller fylkeslag og spør om første trinn av Venstreskolen snart skal arrangerast i nærleiken av der du bur. Kanskje blir det også arrangert andre kurs i samband med valkampen. Dersom ingen slike kurs er planlagt i næraste framtid, så er det lov å mase litt og spørje om det kanskje ikkje snart er på tide.

Bill.mrk. «Sympatisør»

Sympatisør har stemt Venstre ved eit par val, men aldri meldt seg inn. Liberal les han på do hos kompisen som er aktivt medlem, og han likar mykje av det han les – særleg i nokre enkeltsaker som er viktig for han, men han er ikkje sikker på om han er einig nok til å melde seg inn.

- Spør ein venstreperson du kjenner. Om du er usikker på kor einig du eigentleg er, så kan du spørje nokon som er medlem. Eller om du ikkje kjenner nokon, så kan du ta kontakt med partiet der du bur, eller du kan finne meir info sjølv på nettsidene til Venstre.
- Meld deg inn. Sjølv om du ikkje er hundre prosent einig, så er du framleis velkommen i partiet. Nesten ingen er einig i absolutt alt eit parti står for. Er du einig med Venstre i dei sakene som er viktigaste for deg, så er det ein god start. Som medlem kan du seinare få høve til å vere med å endre dei standpunkta du er ueinig i.
- Gje eit bidrag. Sjølv om du ikkje er einig i alt vi står for, så meiner du kanskje likevel at det er viktig at også små parti som Venstre har ein plass i norsk politikk, og at nokre av dei kampene vi kjempar på Stortinget er viktige. Vi får ikkje store pengesummar frå mektige interesseorganisasjonar eller rike onklar, men vi får mange små bidrag frå medlemmar og sympatisørar som deg. Støtte oss kan du gjere på nettsidene våre.

Bill.mrk. «Einsam svale»

Einsam svale bur i ein kommune kor Venstre ikkje har vore representert i kommunestyret sidan sekstitalet, og kor det ikkje er noko aktivt lokallag. Det er kanskje ein handfull venstremedlemmar i kommunen, men Einsam svale kjenner ingen av dei.

- Snakk med fylkeslaget ditt. Alle fylker i landet har eit aktivt fylkestyre som kan hjelpe til med å få i gang aktivitet der du bur. Dei veit gjerne om andre personar i same kommune som også er interessert i få til noko. Om du også melder di interesse, så kan du vere tunga på vektskåla som får ting til å skje.
- Ver ein primus motor! Kanskje er du den personen som må sparke det i gang om det skal bli noko? Inviter alle som er medlemmar eller sympatisørar til kaffimøte. Ring venstrelag i nabokommunane, og inviter dei til å komme til din kommune og arrangere vervestand. Det krevjer litt mot å komme i gang, men når du først er over kneika så er det gjerne mykje lettare enn du hadde trudd!
- Skriv lesarinnlegg – eller twittermeldingar. Om det ikkje er mogleg å få til noko annan aktivitet der du bur, så kan du framleis gjere ein innsats i valkampen gjennom å sende lesarinnlegg til lokalavisa, eller ved å delta i valkampen på internett og fortelje kvifor du stemmer Venstre til twitterføljarane eller facebookvenene dine.

Anten du nettopp har meldt deg inn, eller du er ein røynd veteran som har vore borte frå politikken nokre år – her er Liberal sine beste tips til korleis DU kan vere med å vinne valet for Venstre i haust.

Bill.mrk. «Superveteran»

Superveteran har stemt Venstre heile sitt liv og var til og med ganske aktiv for nokre år tilbake. Så kom det ein lang periode kor ho hadde for mange andre jern i elden til å prioritere Venstre. Men etter å ha gått av med pensjon har ho no på nytt tid til overs, og ho har saker ho brenn for.

- Meld deg som frivillig. Sjølv om det er ei stund sidan sist, så er vegen tilbake til å bli valkampaktivist kort! Meld frå til ditt lokallag om at du har tid og lyst til å stille opp i år – det vil garantert bli godt motteke.
- Bruk nettverket ditt. Eit langt liv som yrkesaktiv, barneforelder og besteforelder, lokalt engasjert og med hobbyar og fritidsaktivitetar, betyr gjerne eit stort nettverk. Der fins det kanskje menneske du kjenner som kan bidra med noko til Venstre sin valkamp? Og det fins heilt sikkert mange som høyrer på deg og respekterer dine meiningar. Lat dei få vite at du stiller opp for Venstre i år, og kvifor.
- Få barnebarna til å stemme. Valdeltakinga blant førstegongsveljarar er låg. Om du har barnebarn i den alderen kan du snakke med dei om valet, utfordre dei til å delta i politikken og svare på spørsmål om kva Venstre står for.

Bill.mrk. «Ung og lovande»

Ung og lovande skal starte på andre året på vidaregåande til hausten. Ho er ikkje gamal nok til å stemme denne gongen, men ho brenn for fleire politiske saker og ho er einig med Venstre i alle desse sakene. Ho har aldri vore aktiv i ein politisk organisasjon før, fordi ingen i venekretsen hennar er særleg interessert i sånt. Men ho har bestemt seg for at ho vil engasjere seg meir, og at Stortingsvalet er eit godt høve til å komme i gang.

- Meld deg inn i Unge Venstre. Eller verv nokon andre. Den viktigaste grunnen til at unge menneske ikkje er med i ein politisk organisasjon er at dei aldri har blitt spurt. Bli medlem sjølv, og spør folk i venekretsen din om dei kanskje kunne vore interessert i å vere medlem, dei og.
- Få kompisan dine til å stemme. Unge menneske stemmer sjeldnare enn andre aldersgrupper. Det betyr at unge menneske har mindre politisk innflytelse enn dei som er eldre. Og det betyr at saker som er viktigare for unge menneske – og for Venstre – som miljø og personleg fridom, får mindre støtte på Stortinget.
- Gjennomfør ein aksjon. Unge Venstre har laga ei handbok for deg som treng tips til ein lokal valkampaksjon. Få med deg andre på noko som skapar merksemd om saker som er viktige for Venstre i valkampen.

Her kan du bidra

- Bli medlem, og verv familie og bekjente. Innmelding: www.venstre.no/innmelding
- Gi økonomisk støtte! Vi trenger ditt bidrag. www.venstre.no/donasjon
- Meld deg som frivillig! Vi trenger din innsats: www.venstre.no/frivillig
- Bli tilhenger av Venstre på Facebook: www.facebook.com/venstre.no
- Følg @venstre og @trinesg på Twitter: twitter.com/Venstre og twitter.com/trinesg
- Besøk www.venstre.no! Bli kjent og oppdater deg på hvor Venstre står i ulike spørsmål.
- Delta på liberal.no! Delta i debatten og møt politikere, medlemmer og potensielle Venstre-velgere.

Venstre tar barns beste på alvor

Programpostene om barn, barnevern og enslige asylsøkere i Venstres nye stortingsvalgprogram vil være epokegjørende for barns rettigheter og livssituasjon om de blir gjennomført.

Debatt

Geir Kjell Andersland

tidl. byråd og gruppeleder for Venstre i Bergen bystyre, medlem av Forum for barnekonvensjonen

Venstre ønsker å gjøre barnevernloven til en rettighetslov. Om det skjer, står vi overfor en reform som kan måle seg med de «Castbergske barnevernlover» fra 1915. Dette har vært foreslått fra barnefaglig og barnerettslig hold i årevis. Det er argumentert for med tyngde i viktige offentlige utredninger som Befringutvalget (2000), Flatøutvalget (2009) og Raundalenutvalget (2012).

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har nettopp lagt frem vesentlige forslag til endringer i barnevernloven. Men igjen avviser fagdepartementet å gjøre loven til en rettighetslov ved å vise til «at den plikten barneverntjenesten allerede i dag har til å yte tjenester og tiltak er tilstrekkelig for å gi barnet nødvendig vern og beskyttelse». Dette er et ekko av hva BLD har uttalt hver gang forslaget har dukket opp, men er stadig en begrunnelse som savner realitetsforankring.

I motsetning til det meste av vår velferdslovgivning er barnevernloven ingen rettighetslov.

Det er uverdigg at en så svak gruppe som de barn som kan trenge bistand fra barnevernet ikke skal ha rett til adekvat hjelp. Både reelt og prinsipi-

I motsetning til det meste av vår velferdslovgivning er barnevernloven ingen rettighetslov.

elt er det stor forskjell på at hjelpeapparatet har plikt til å gi hjelp og at det enkelte barn har en selvstendig rett til hjelp. Å gjøre barnevernloven til en rettighetslov vil kunne forhindre at foreldrenes manglende samtykke fører til at barneverntjenesten må trekke seg og etterlate barnet som skadelidende offer.

Det må være relevant her å nevne at Anders Behring Breivik, som ble utsatt for omsorgssvikt i barndomshjemmet, ikke fikk nødvendig hjelp fordi moren nektet å samtykke til bistand fra barneverntjenesten. Det er fristende å tenke kontrafaktisk.

Venstre har programfestet at barns mest sentrale rettigheter samles i egen bestemmelse i Grunnloven, som foreslått av Stortingets menneskerettighetsutvalg. Bestemmelsen fastslår hensynet til barnets beste som grunnleggende hensyn, barns krav på respekt for sitt menneskeverd og barns rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder de selv. Den vil få både en rettslig, symbolsk og politisk betydning, og vil, i tillegg til Barnekonvensjonen, ytterligere synliggjøre og anerkjenne barn som individer og samfunnsborgere.

Venstre vil utrede etablering av en ny familiedomstol. Dagens rettsordning, hvor tingretten behandler alle barnefordelingssaker, mens fylkesnemnda har hovedansvaret for saker etter barnevernloven, skaper unødigg mange prosesser og en rekke fragmenterte løsninger. Særlig i barnefordelingsakene blir resultatet også ofte i strid med hva som er best for de berørte barn. Dette er blant annet dokumentert i boken «Barnefordeling i domstolen. Når barns beste blir barns verste» (Breivik og Mevik, 2012). Det er behov for en ordning som er bedre egnet enn dagens system til å ha hovedfokus på barneperspektivet i disse sakene. Å samle alle barne-, ungdoms- og familierelaterte saker til en og samme domstol vil kunne bety kortere ventetid og en mer spesialisert kompetanse. Det kan neppe

bli dårligere enn dagens situasjon, og forslaget fortjener i hvert fall en snarlig og seriøs utredning.

Dette burde ikke være partipolitisk kontroversielt. Det er imidlertid et tankekors at mens Venstre, og Høyre, støtter en slik utredning, vil SVs barneminister bare «se nærmere på forslaget», mer enn ett år etter at det ble fremlagt av Raundalen-utvalget.

Venstre programfester at omsorgsansvaret for enslige asylbarn mellom 15 og 18 år blir overtatt av barneverntjenesten, slik situasjonen er for den samme gruppen under 15 år. Dagens behandling av asylbarn mellom 15 og 18 er en skamplett på den norske velferdsstaten og brudd på flere av bestemmelsene i Barnekonvensjonen. FNs barnekomité har gitt Norge berettiget og tilbakevendende kritikk.

Venstre går også inn for at Norge må ratifisere den nye individuelle klageordningen tilknyttet Barnekonvensjonen. Norge har gjort seg negativt bemerket, nasjonalt og internasjonalt, ved sin motstand mot denne klageordningen. Daværende utenriksminister Støre begrunnet Norges syn med at en klageordning vil «begrense det nasjonale handlingsrom». Det er lov å undres. Handlingsrom til hva, til å bryte Barnekonvensjonen?

Får de omtalte forslag gjennomslag, vil barn generelt og vanskeligstilte barn spesielt oppleve at Norge omsider erkjenner alle Barnekonvensjonens forpliktelser.

Dagens behandling av asylbarn mellom 15 og 18 er en skamplett på den norske velferdsstaten og brudd på flere av bestemmelsene i Barnekonvensjonen.

Meningsmålinger

	Mars	April	Mai	+/- mar-mai	mand. mai	+/- 2009
Høyre	32,4	32,6	31,8	-0,6	57	27
Ap	28,1	27,7	28,9	0,8	51	-13
Frp	16,8	16,5	16,0	-0,8	30	-11
SV	4,4	5,0	4,7	0,3	8	-3
Sp	4,8	4,8	4,5	-0,3	7	-4
Krf	5,2	5,1	5,3	0,1	8	-2
V	4,7	4,5	4,7	0,0	7	5
Rødt	1,4	1,5	1,5	0,1	1	1
Andre	2,1	2,3	2,7	0,6	0	0

Tallene er et gjennomsnitt fra målingene i mars, april og mai 2013. Kilde: pollofpolls.no. Mandatfordeling mai 2013: Opposisjonen 102, Regjeringen 66, Ap 51, H+Krf+V 72, H+Frp 87

Venstres mandater mai 2013

Akershus
Abid Q. Raja

Oslo
Trine Skei Grande

Buskerud
Rebekka Borsch

Agder
Hans Antonsen

Rogaland
Iselin Nybø

Hordaland
Terje Breivik

Sogn og Fjordane
Sveinung Rotevatn

Gode lokale målinger

Snittet på nasjonale meningsmålinger viser at Venstre ligger stabilt oppunder 5 prosent, som ville gitt en fire ganger så stor stortingsgruppe som dagens. Venstre opplever ofte et løft i valgkampen, og dette er et godt grunnlag ved inngangen til sommeren.

Men flere lokale meningsmålinger i juni viser at det allerede er i ferd med å løsne. Akershus Venstre målte nylig til 7,7 prosent som er nær 2 faste representanter. I Aust-Agder tikket det inn en måling på 7,4 prosent. Hordaland kan notere 6,4 prosent, nesten 2 prosentpoeng over 2009. I Møre og Romsdal er det nesten dødt løp på de siste mandatene, og 7,6 prosent er svært nær fast plass. Oslo Venstre har blant annet en måling på 8,7 prosent og to faste mandater. Og i Rogaland er Iselin Nybø inne med 5,7 prosent.

Skulle alle disse faste mandatene slå inn, vil det gi en helt annen fordeling på utjevningsmandatene enn Liberals grafikk viser. Da må langt flere belage seg på en kontorplass i Oslo til høsten.

Venstre inviterer alle folkevalgte, tillitsvalgte og medlemmer til Landskonferansen 2013!

Venstre: Liberalt parti i et liberalt demokrati

Del 1: Venstre – hva nå? Stortingsvalget 2013 med blick fram til 2015 og 2017

Del 2: Demokrati og menneskerettigheter

I oktober 2013 har alle kort blitt kastet i luften og kabalene er i ferd med å legges på nytt. Hvordan gikk det i valget? Har vi fått noen nye ansikter? Og kanskje makt på noen områder? Hvilke erfaringer tar vi med oss, og hvilken retning skal vi velge fram mot neste valg?

Er menneskerettigheter først og fremst et viktig spørsmål i stater med undertrykkende regimer? Hvilke menneskerettighetsspørsmål er viktig for Stortinget å ta fatt i? Eller for Venstres kommunestyregrupper? Hvordan henger menneskerettigheter sammen med demokratisk utvikling? Maktspredning? Personvern? Informasjonssamfunnet? Velferdsstaten? Landsmøtet 2014 skal handle om menneskerettigheter. Vi spiller opp til debatt allerede i høst.

Tid: Lørdag 19. og søndag 20. oktober
Sted: Hotel Bristol, Oslo

Påmelding, program og prisinformasjon:
www.venstre.no/landskonferanse

Landskonferansen er en årlig anledning for alle Venstrefolk til å møtes til faglig og sosial utveksling, og er en viktig arena for intern debatt og skoloring. På konferansen kan man møte Venstres egne toppolitikere, medlemmer og tillitsvalgte, og eksterne innledere fra kultur, organisasjoner og akademia.

På Sørlandet i sommer?

Venstre inviterer alle medlemmer og interesserte til sommersamling på vakre Strand Hotel Fevik i Grimstad 9.-11. august.

Samlingen arrangeres parallelt og i samkjøring med Arendalsuka, der alle partier deltar i debatter, politiske aktiviteter og felles avspark for høstens valgkamp. Venstres nasjonale valgkampåpning finner sted i Arendal lørdag 10. august.

Er du på Sørlandet i sommer og mangler prikken over i-en i ferieprogrammet? Bli med Trine Skei Grande og en rekke andre Venstre-folk fra hele landet!

Send gjerne epost til venstre@venstre.no hvis du ønsker å delta på arrangementet. Overnatting må nå ordnes på egenhånd.

Se mer på www.venstre.no/sommersamling og www.arendalsuka.no

Ny debatt krever nytt mannskap

Tilhengere av EU og EØS har lenge sagt: «Det er i EU beslutningene tas. Norge må bli med for å få innflytelse.» Isolert sett høres dette fornuftig ut, men hva om vi tar dette ut av isolasjonen og setter det inn i en større sammenheng?

Debatt

Magne Berg

medlem av Venstre

Hva med debatt rundt organiseringen, demokratiet og innholdet i både EU og EØS? Som kommentator Kjetil Wiedswang (DN 27.3.13) sier, er det mye som har forandret seg siden avstemningene om EF/EU på 70 – og 90-tallet og siden EØS-avtalen ble inngått. Det er større grunn enn noen gang til å stoppe opp, vurdere og diskutere innhold og organisasjon. Argumentet om å bli med på grunn av innflytelse er svakere enn på mange år, fordi det er saker om innhold og organisering som bør stå på dagsorden. Hvorvidt man skal godta EU og EØS-avtalen som det fungerer pr i dag. Uavhengig

av hvorvidt man er medlem eller ikke. EU trenger klare røster utenfra.

Dagens EU-prosjekt og Europa kan ikke sammenlignes med 70 – og 90-tallsprosjektet. Derfor tok i januar statsminister David Cameron i Storbritannia til ordet for en folkeavstemning om fortsatt medlemskap. Dette burde være med å sette forholdet til EU i nytt perspektiv. Betydningsfulle medlemmer revurderer sitt medlemskap.

Reagerer i etterkant

Wiedswang peker på at EU-medlemskap og EØS-avtalen krever

¾-flertall i Stortinget. Det krever derimot ikke endringer, avtaler og reguleringer internt underveis. Det er grunnen til EU-direktiv som har vekket fortvilelse i enkelte grupperinger i Norge. Det norske folket har likevel latt yrkespolitikere avgjøre store spørsmål i forhold til EU og EØS, og uten særlig debatt. Man holder seg passiv når det er grunn til engasjement, men reagerer i etterkant. Politikerne vedtar endringer og utvikling med knappest mulig flertall. Hva er det som gjør at Kari og Ola Nordmann har så lite engasjement for det som er viktig for Norge, og så stor tillit til yrkespolitikere?

Nordmenn under 40 år aldri har hatt noen mulighet til å si sin mening om Norges relasjon til EU. Sentrale endringer har skjedd, med minimal debatt og fravær av folkeavstemninger. Har yrkespolitikerne bevisst styrt unna dette?

De vil muligens ikke ha forsinkelser eller risikere å bli nedstemt? At de under 40 ikke har fått muligheten gir et tydelig bilde av hvor mange år som har gått og reguleringer som har blitt godtatt, uten folkets involvering. Mennesker som har gjort politikk til sitt yrke og levebrød og som har blitt gjenvalgt i periode etter periode, styrer uten protester og innspill.

Nytt mannskap

Ny og bred debatt krever langt på vei nytt mannskap. Et mannskap som gjenspeiler det norske folk i større grad enn i dag. Nordmenn bør med fordel engasjere seg i partipolitikk, nominasjonsprosesser, våge ta ordet og komme med tanker og foreslå nye personer. Nominasjonsprosessene i Norge bærer preg av tradisjoner, låste vaner og jantelov. «Gubbevel-det» og politisk erfaring tillegges mye vekt. I utgangspunktet skal

ikke politikk handle om politisk erfaring, men om ideer og engasjement fra folket. Og det bør på ingen måte dreie seg om å skaffe seg en yrkesvei. Politikken har blitt en komplisert yrkesgren for de akademisk anlagte og taleføre med retoriske evner, mer enn et engasjement for og av folket. Dette kan virke som gjeldende lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Gjengangerne lever i systemene i beste velgående. Til det beste for demokratiet og folket? Etter 28 år på Stortinget hedres de. Er det ikke tid for å hedre de nye som våger seg frampå – de noe mer utradisjonelle og uredde?

Skal mot til

Uten å ta stilling til italiensk politikk og dets politikere, er det befriende å være vitne til fargerike personer mer eller mindre uten politisk erfaring som kaster seg inn i politikk, debatt og valgkamp totalt blottet for jantelov. Loven som dreper initiativ og nytenkning. Debatten, Norge og Europa trenger nye røster og krefter, men hvem våger seg frampå i det vel etablerte og politiske liv? Hvem våger seg frampå i prosesser hvor det er opplest og vedtatt at Gjenganger også denne gangen skal

fortsette? Til tross for at han eller hun har sittet i førersetet i både fire, fem og seks perioder?

Det skal mot til for å stå imot Gjenganger, men dette motet bør

Norge jobbe for å skape. I motsatt fall fortsetter utviklingen mot en light-versjon av demokratiet hvor stemmene ikke representerer folket i Norge og Europa. Det

blir færre folkemøter og folkeavstemninger, og terskelen for bred debatt og avstemning fortsetter å vokse. Og yrkespolitikeren råder grunnen.

Folkemøte for seniorer i Venstre

Nettverk for seniorer i Venstre arrangerte folkemøte i Oslo i mai

Terje Bjørø, bystyre- og bydelspolitiker for Venstre, innledet og redegjorde for flere av de oppgaver politikerne står overfor, den ressurs og kompetanse den økende

eldrebefolkningen utgjør, rigide pensjoneringsregler, yrkesforbud for eldre leger etc og betydningen av at seniorer organiserer seg og stiller opp som kandidater i sine partier. – Aldersdiskriminering skal ikke forekomme hverken i arbeidsliv eller i politiske partier, sa Bjørø.

Astrid Nøklebye Heiberg, tidligere statsråd og president i Røde

Kors, mente at hun som 77-åring med lang samfunns erfaring ville bli en god stortingsrepresentant for Høyre. Hun tapte en kampvotering fra en 40-åring, ble skjøvet 2 hakk ned på listen, men står på og håper at velgerne vil stemme henne inn.

Roar Møll fra Seniorsaken gikk igjennom alle partienes kandidater til valget og redegjorde med

bekymring for de lave tallene for eldre på listene mens snittalderen stadig blir lavere. – Her må et eldreopprør komme, mente han.

Byråd Aud Kvalbein (KrF) fremhevet at eldre er en svært variert gruppe. Hun var glad for å kunne orientere om at dobbeltrom for de med langtidsplass på sykehjem nå skal avskaffes. Hun fremhevet at det er viktig med boliger med

tilleggsfunksjoner, evt omsorgsbolig og at sykehjem kun bør være for de sykeste.

Ingrid Espelig Hovig, Venstre-veteran, ernæringsspesialist og tidligere programleder i NRK, holdt en engasjert innledning om betydningen av næringsrik og riktig mat og matglede, supplert fra medisinerprofessor og aktiv Venstre-politiker Kaare Nourm fra

salen.

Venstres mangeårige statsråd og nåværende bystyremedlem Odd Einar Dørum slo i sin innledning fast at ethvert menneske, uansett alder, skal behandles som et individ og ikke som statistikk, og at man må bekjempe «aldersapartheid» som gjør i at seniorer ikke blir brukt i kraft av sitt potensial. Som 25. representant på

Venstres liste har han ikke ambisjoner om å komme inn på Stortinget, men takket ja for å jobbe like aktivt i valgkampen som alle de over seg.

Terje Bjørø avsluttet med at seniorpolitikk blir viktigere, og at seniorer må være aktivt med. Bjørø fremhevet at tverrpolitisk samarbeid vil være helt nødvendig.

Liberal samarbeid

Unge engasjerte arabere roper i gatene etter menneskerettigheter og politisk endring. Hva gjør Unge Venstre?

Liberal politikk kjenner ingen landegrenser. I kjølvannet av den arabiske våren bestemte derfor Unge Venstre seg for å etablere et samarbeid med liberale ungdomsorganisasjoner i Midtøsten. Etter to år er mye på plass og seminarene er i gang. Samarbeidet med politisk engasjert ungdom fra Egypt og Libanon har bidratt til mer bevisst politikktutforming og organisasjonsbygging for alle parter.

Når unge mennesker i den arabiske verden kjemper for grunnleggende politisk frihet, kan vår politiske dagsorden virke fargeløs. Politikk for partnerne våre handler som regel ikke om etterutdanning for lærere eller privatisering av skoler, men om menneskerettigheter. Kampen er så omfattende at det kan virke langt igjen før man kan enes om mer detaljerte løsninger på mindre og hverdagslige konkrete utfordringer. Dette

perspektivet gjør det ekstra spennende å diskutere felles liberale dilemmaer med arabere. For de går i gatene, roper og kjemper for de verdiene de tror på, hver dag.

I år er sikkerhetspolitikk, migrasjon og ytringsfrihet temaer for seminarene. Alle problemstillingene ses i lys av globale maktstrukturer. Temaene drøftes og diskuteres med tanke på teoretisk fundament og praktisk konkret politikk. Derfor skriver vi uttalelser, oppdaterer prosjektets nyoppstartede blogg, og simulerer debatter. Vi har mye å lære av hverandre. Egypterne med sin teft på sosiale medier, libaneserne med sin erfaring med kampanjer og nordmennene med sin sterke demokratiske organisasjonskultur.

På seminaret deltok mange libanesere som var på sitt første politiske møte. Den manglende erfa-

ringen gjorde at mye av ansvaret falt på få personer. Denne svakheten ved prosjektet gjenspeiler noe av de organisasjonsutfordringene våre samarbeidspartnere har og som vi sammen skal jobbe for å forbedre. Fremover blir det for eksempel viktig å bygge opp robuste aktører som kan føre prosjektet videre. Det dette prosjektet viser er et behov for hverandres erfaring.

Snart går turen til Norge og Unge Venstre skal i juli være vertskap for 8 arabere som skal delta på Unge Venstres internasjonale sommerleir. Men enda er det en lang vei å gå før Unge Venstre går sammen med våre arabiske venner i gatene, roper og kjemper for å få lapskaus på skolen.

Sunniva R. Skjeggstad
internasjonal leder, Unge Venstre

Foto nedenfor: Emilie Klovning.

Atter klart for sommerleir på Hove

30. juli kan Tromøya i Arendal igjen vente seg storinnrykk av engasjerte, liberale ungdomar.

Då opnar nemlig den tradisjonsrike sommarleiren til Unge Venstre på Hove. Heile 250 sjeler skal samlast frå fjern og nær for å få nye vener, minner for livet og ikkje minst ein heftig kickstart på valkampen.

Venstre-toppar som Trine Skei Grande og Guri Melby kjem for å inspirere og motivere laget til innsats. I tillegg blir det valkampskulering i så lange banar at sjølv Håvard Bøkkø ville blitt utmatta.

Når det i tillegg står namn som Robert Mood, Gunhild A. Stordalen, Hans-Olav Lahlum og Rune Berglund Steen på programmet gir det svært låge odds hos dei fleste bookmakerbyrå å tippe på at leiren blir det definitive høgdepunktet denne sommaren.

Påmeldingsfristen er eigentleg gått ut, men for deg som ikkje har meldt deg på er likevel ikkje alt håp ute. Fyll ut skjemaet som ligg på uv.no, så får du beskjed om vi har plass til deg.

Rusta til valkamp

– Vi har aldri hatt betre føresetnader, seier valkampsjef og nestleiar i Unge Venstre, Andreas Skjæret.

Valkampen er alt i gong, og Unge Venstre rustar seg med planar om å bidra til eit liberalt brakval blant førstegongsveljarar. Ikkje minst vil ungdomsrørsla gjere ein kjempeinnsats i skuledebattar og valborg. I 2011 fekk Venstre 6,8% i skulevalet, og i år er målet enno høgare.

– Vi siktar mot 9%, og det gjer vi med stor sjølvtilit. Valkampseminaret vi arrangerte i mai viste at vi har dyktige og engasjerte folk som er klare for innsats over heile landet. I tillegg har vi større ressursar og betre valkampmateriale enn på veldig lenge, seier Skjæret.

– Men aller viktigast er det at vi kan skilte med den beste miljø- og utdanningspolitikken. Ungdomar har lett for å sjå behovet for ei blågrøn regjering, seier Skjæret.

Ny, liberal politikk

Liberalismen er alltid underveis, og politikken til Unge Venstre fornyes stadig. Her er noen utdrag fra uttalelser som landsstyret eller sentralstyret har vedtatt den siste tida. Hele uttalelsene kan leses på uv.no.

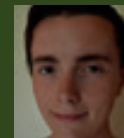
«Unge Venstre vil gi enkelteleven flere muligheter til å velge fag selv i den videregående skolen. Timeplanstrukturen må løses opp, og skolehverdagen bygges opp på en måte som i større grad kan benytte seg av ulike læringsarenaer og kilder i opplæringen.»
En friere timeplan, vedtatt av landsstyret i juni.

«Den viktigste arenaen for kulturopplevelser for barn og unge er frivillig sektor. Unge Venstre ønsker gode og ubyråkratiske støtteordninger både lokalt og nasjonalt som gir gode rammevilkår for frivillig aktivitet. Det er også viktig med god tilgjengelighet til lokaler for ikke-organisert aktivitet for barn og unge.»
Mer kunst og kultur for barn og unge, vedtatt av sentralstyret i juni.

«Gjennom EØS har Norge en nær tilknytning til den Europeiske Union. Mye politikk fra EU blir vedtatt i Norge uten offentlig debatt. For å styrke vår tilkobling til Europa og den offentlige debatten, ønsker Unge Venstre en egen norsk europaminister.»
Vår egen europaminister, vedtatt av sentralstyret i april.

1. Hva gleder du meg mest til på årets sommerleir?
2. Hvordan vil akkurat DU bidra i valgkampen?

**Even Hånes
Langen, 22
år, Sør-Trøndelag:**

1. Jeg gleder meg til å feste med vennene jeg ikke har sett siden i fjor.

2. I valgkampen har jeg tatt på meg litt ansvar i Venstre med tanke på stands og skulering, og kommer til å delta på en del skolebesøk og skoledebatter. Og leserinnlegg og listebæring. Det meste, egentlig.

**Vanja Krüger,
18 år, Rogaland:**

1. Jeg gleder meg veldig til å lære ny politikk, få enda mer debatttrening, og til å høre Gunhild Stordalen, Hans Olav Lahlum og Robert Mood snakke.

2. Jeg skal bidra i valgkampen ved å delta i skoledebatter og stå på valgtorg. Og så skal jeg verve nye liberalere ved å forklare hvorfor Venstre er viktig i regjering og fortelle om hvor gøy vi har det.

**Ann-Helen
Skaanes
Johnsen, 21
år, Oslo:**

1. Aldri vært på sommerleir før. Vet ikke hva jeg skal glede meg til, så derfor gleder jeg meg til alt det de andre også gleder seg til. Ja, og så Hans Olav Lahlum, da. Bra mann.

2. Er nok mange potensielle Venstre-velgere på Blindern. Kanskje vi i Oslo Liberale Studentforening finner på noen stunt?

B-BLAD

Retur:
Venstres Hovedorg.
Møllergt 16 0179
OSLO

Skien Venstre ble best i miljøkampanjen

Hele denne våren har Venstreaktivister og listekandidater i kommuner over hele landet stått på stands, banket på dører, arrangert aksjoner og besøkt bedrifter og organisasjoner som en del av Venstres miljøkampanje *En bedre hverdag*.

Beste lokallag ble Skien Venstre. – Skien Venstre har hatt god spredning på aksjonene sine, og har klart å gjøre maksimalt ut av kampanjen, sier generalsekretær Trond Enger. – De har markert seg gjennom synlighet på byens fotballstadion, markering av WWFs Earth Hour, samarbeid med Tønsberg Turistforening og deltakelse på Østlandets rushtidsaksjon 21. mai.

Stort trykk i lokalmedia

Skien Venstre har også besøkt en rekke miljøbedrifter og delt ut sin egen miljøpris på verdens miljødag 5. juni. – Skien Venstre har hatt jevnt trykk på kampan-

jen gjennom hele våren og det er tydelig at lokallaget har en sterk og god miljøprofil.

– Det som overbeviste juryen, var deres evne til å få oppslag i pressen. Hele 18 oppslag for et lite lokallag er ikke annet enn imponerende, sier Enger. Han gratulerer og håper lokallaget kan være til inspirasjon for andre lokallag. I premie får lokallaget besøk av Trine Skei Grande i løpet av valgkampen.

Enger gir også hederlig omtale til flere andre lokallag, og trekker særlig fram to.

Østfold ble beste fylke

– Halden Venstre, der Østfold Ven-

stres førstekandidat Per Magnus F. Sandsmark kommer fra, har vist en imponerende innsats. De er et levende bevis på at et lokallag faktisk kan stå på egne bein selv om førstekandidaten spretter rundt i fylket, sier Enger.

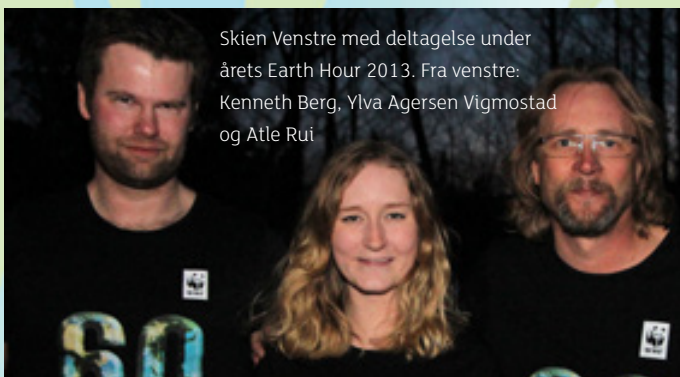
Østfold Venstre ble samlet sett det beste fylkeslaget, med 97 aksjoner, 70 medieoppslag og 106 besøk fordelt på 18 lokallag. For dette fikk de 15000 kroner til valgkampen – og sannsynligvis mange stemmer.

Synlighet og tillit

– Og det er jo poenget med kampanje: Vi skal være synlige både i media og lokalsamfunn og være

tilgjengelige for innspill fra borgerne. Det er forberedelse til valgkamp, og det er en realisering av en av politikernes viktigste oppgaver: Å møte sine arbeidsgivere, velgerne, for å vise seg tilliten verdig. De som trykker flest hender, får økt tillit og flere velgere, tror Enger.

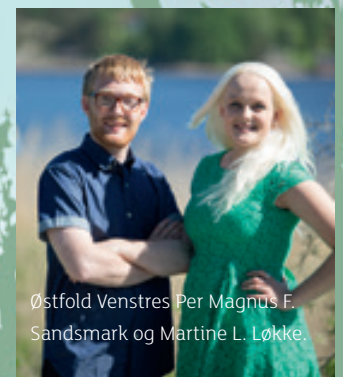
Generalsekretæren trekker også fram Bærum Venstre som er et kraftsenter i Akershus, og som viser at de mestrer de fleste aksjonsformer. – De har også bidratt sterkt til utviklingen av Sandvika som en grønn by, sier Enger.

Skien Venstre med deltagelse under årets Earth Hour 2013. Fra venstre: Kenneth Berg, Ylva Agersen Vigmstad og Atle Rui

Siri Engesæth fra Bærum og Abid Q. Raja.

Østfold Venstres Per Magnus F. Sandsmark og Martine L. Løkke.